Este o universitate ciudată. N'are nici amfiteatre şi nici laboratoare. Studenţii ascultă cursurile aşezaţi pe perine sau pe saltele. Turbanele albe ca zăpada le împodobeşte capetele. Studenţii veniţi din cele mai diverse şi mai îndepărtate locuri ale lumii, nu au ambiţia de a-şi însuşi cine ştie ce ştiinţă profană sau ocultă. Ei doresc să înveţe înţelesul şi să adâncească înţelepciunea Coranului, cartea care cuprinde după părerea mahomedanilor, toate principiile necesare pentru traiul în comun şi mai ales pentru a cuceri dragostea lui Dumnezeu.

Studenţii dela El Azhar sunt în număr de zece mii. Se numesc ei înşişi elazharişti. Mâine se vor răspândi pe vasta întindere a ţărilor islamice şi vor reprezenta făclia spiritualităţii islamice şi lanţul care leagă prezentul de tradiţie şi de trecut.

In urma recomandărilor venite dela Londra, la congresul pan-islamic dela El Azhar, chestiunile politice vor ocupa un loc foarte mic sau nici măcar nu vor fi desbătute. In schimb, savanţii ce se vor aduna acolo vor fi preocupaţi de următoarea problemă: „Islamul nu trebue oare să se modernizeze şi în acelaş timp să se unifice, dacă nu politiceşte cel puţin spiritual şi social?"

Intr'adevăr, ţările islamice ne oferă priveliştea cea mai diversă în privinţa moravurilor şi a legiuirilor. In Turcia femeea poartă rochii până la genunchi, devin aviatoare sau judecă pe criminali după cel mai modern cod penal din lume, care este cel elveţian. Femeea turcă a intrat pe poarta cea mare a vieţii publice.

Totuşi în Europa, turcoaicele dela Serajevo sau dela Mostar mai poartă voalul cel mai des pe faţă. In Algeria, femeile sunt învăluite ca nişte pachete şi sunt supuse voinţei suverane a fraţilor, a soţilor sau părinţilor lor. In schimb în regiunea Hogar, unde domneşte tot islamismul, regimul social este organizat pe principiul matriarcatului. Femeile au feţele descoperite, iar bărbaţii sunt mascaţi, sau dacă vreţi poartă văluri.

Intre aceste extreme şi ciudăţenii ale vieţii sociale şi morale, conştiinţele musulmane ezită şi se întreabă unde este adevărul.

Pentru a vă da seama de frământările care pulsează acum în lumea islamică, vom spune că recent, un scriitor arab a scris într'o publicaţie din Cairo un studiu, în care a arătat că mahomedanismul îngădue sau chiar recomandă poligamia. La acest studiu au răspuns femeile din Cairo. S'a iscat o polemică care a dat naştere intervenţiei unui cunoscut gazetar, colaborator al ziarului „Cham". Gazetarul a arătat că Mahomet, în divina lui înţelepciune, a recomandat şi îngăduit poligamia, pentrucă femeile să nu ajungă să domine pe bărbat. Mahomet a admis şi principiul monogamiei, dar a arătat că legea dumnezeească nu se împotriveşte poligamiei care dă bărbatului independenţa şi suveranitatea sa naturală.

In faţa acestui articol, femeile arabe din Cairo au cerut şi au obţinut concursul unui membru al guvernului, în persoana ministrului Abdel Hakki.

Acest ministru a arătat într'un articol publicat în presa din Cairo că a demis din funcţiunea de profesor, pe un tânăr care în aceiaşi zi s'a însurat cu trei femei. Motivul acestei demiteri este că unui asemenea element sensual şi afemeiat nu i se poate încredinţa în niciun caz sarcina educării tineretului.

Poligamia sau monogamia sunt cele două teme pe care le discută cu ardoare intelectualii islamici.

Din toate ţările islamice numai Turcia modernă a lui Kemal Ataturk a avut curajul de a aboli poligamia, legalizând monogamia şi penalizând delictul de bigamie sau poligamie.

Este adevărat că există astăzi o piedică materială împotriva poligamiei.

In primul rând este chestiunea atât de complicată a chiriei, căci pentru a avea mai multe femei trebue să ai o locuinţă mare cu mai multe încăperi. Pe de altă parte tradiţia cere ca atunci când bărbatul face un dar uneia dintre femeile sale, acelaş dar să fie făcut şi celorlalte pentru ca acestea să nu fie nedreptăţite. Aceasta în privinţa vieţii de oraş.

La ţară, dimpotrivă, chestiunea ia un alt aspect, căci o femee în plus la casa omului reprezintă o energie ce poate fi valorificată în ogorul muncii.

Când femeile arabe dintr'un trib situat într'o oază din Sahara, sunt apucate de durerile naşterii, se agaţă de sfoară, în timp ce moaşa le presează pântecele suspendate în aer

Jos: Până şi când mor femeile arabe din anumite triburi trebue să aibe faţa acoperită de voal

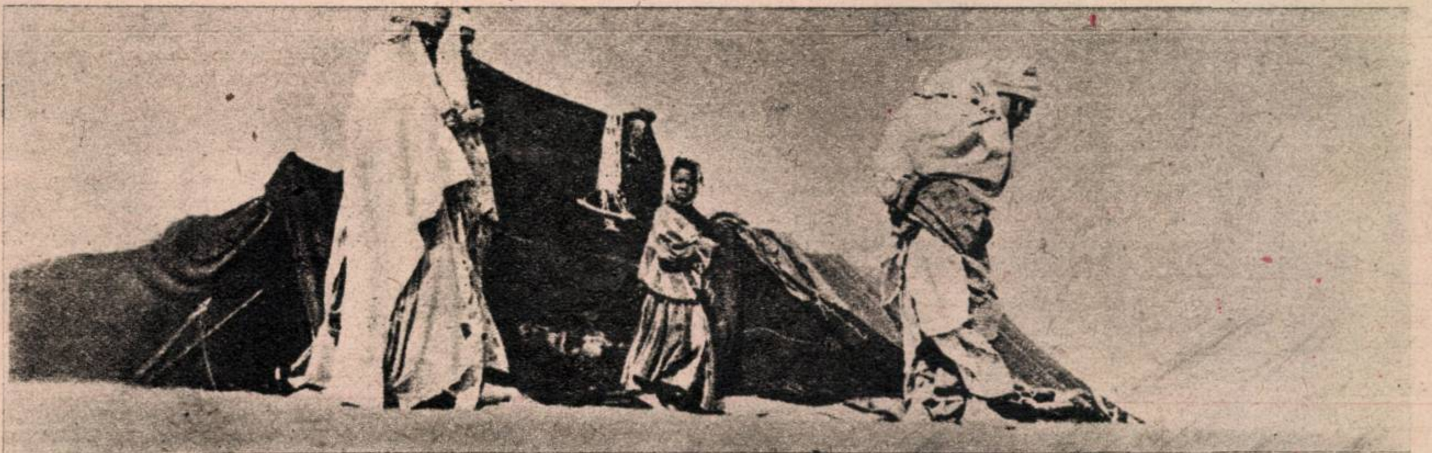
In jurul şi la lumina focului, arabul îşi negociază fata. El o dă viitorului soţ pe oi sau pe cămile

La ţară, a avea mai multe soţii constitue un avantaj din punctul de vedere al muncii desfăşurate

Femei arabe stau la sfat şi încearcă să ghicească viitorul unei semene care e în perspectivă să se mărite

Obiceiul arab cere ca logodnica acoperită complet de voal să fie dusă în spate de mamă-sa până la locuinţa viitorului ei soţ

Arabii sunt foarte dezorientaţi pentrucă şefii lumii islamice oferă în privinţa vieţii lor intime exemple foarte variate. In timp ce regele Faruk al Egiptului este căsătorit din dragoste cu regina Farida şi duce viaţa exemplară a unui european îndrăgostit de soţia sa, sultanul Marocului are trei femei legitime, iar paşa oazei Marakeş, are un harem compus din numeroase frumuseţi orientale şi chiar europene.

(Continuare în pag. 14-a)

Stânga: La moarte însă, numai bărbaţii au dreptul s'o atingă şi s'o transporte spre lăcaşul de veci

VIAŢA FANTASTICĂ A IMPĂRATULUI PU-YI

Pu-Yi, împăratul Manciucoului

HSIN-KINGUL este un oraş imens aflat în stadiul construcţiilor şi al sistematizărilor. Primul oraş al Manciucoului este o oglindă a ţării reconstruite sub egida Japoniei. Vastul oraş are numeroase străzi în lungime de 367 de kilometri. Enorme cuburi de beton armat se ridică în mijlocul

A doua soţie a lui Pu-Yi împărăteasa Manciucuoului

unor terenuri care până eri au fost virane. Mirosul de ciment şi de ipsos stărue pe toate străzile ca o mireasmă de viaţă nouă.

In anumite cartiere suprapopulate stărue în atmosferă mirosul caracteristic al opiului, împotriva căruia guvernul şi Impăratul duc o luptă nemiloasă.

Dar sub străzile pe zi ce trece îşi schimbă aspectul, se construeşte cea mai modernă canalizare din lume. Conductele de apă au fost instalate de specialişti japonezi, care lucrează întreaga instalaţie după ultimele pricipii tehnice.

In centrul oraşului se află o piaţă care imită aspectul faimoasei pieţe Concorde din inima Parisului. Lipseşte numai obeliscul pentru a da călătorului impresia că se află într'un Paris oriental. De jur-împrejurul pieţei se înalţă clădirile ministeriale, majestuoase edificii dominate de turnuri crenelate, împodobite cu plăci de marmoră sau de faianţă multicoloră. Chiceşti că este vorba de ministere, de bănci, de palate guvernamentale, de toată acea teribilă administraţie care asigură buna funcţiune a unui stat modern. Odată cu capitala, imperiul numit Manciucuo îşi consolidează instituţiile şi îşi fixează în istorie ritmul de viaţă.

Cel mai important dintre palatele din centrul capitalei extrem-orientale, este

Impăratul Pu-Yi într'o conferinţă cu delegaţi ai rasei albe

desigur acela al Majestăţi Sale „Linişte şi Virtute", cuvinte care în limba mandarina sună astfel „Kang Teh".

Imperiul Manciucuo există de numai 11 ani, dar suveranul care stă în fruntea lui este împărat de 35 de ani. Viaţa acestui împărat oriental constitue romanul cel mai fantastic care s'a scris vreodată.

ULTIMA IMPĂRĂTEASĂ CHINEZĂ

Kang Teh, împăratul care domneşte în cel mai modern dintre oraşele lumii, s'a născut într'una din cele mai vechi cetăţi ale Extremului-Orient-Peking.

Pe vremea aceea, domnea peste vastul imperiu chinez o femee care a fost dese ori comparată cu Caterina cea Mare şi Maria Tereza. Bătrâna împărăteasă Tseuhi era o fiinţă vicleană, misterioasă, de o mare cruzime, care cu o autoritate tiranică domnea peste un popor de 300 de milioane de suflete. Ea lupta cu o energie dublată de o mare inteligenţă împotriva curentelor politice moderne ce-şi făcuseră loc în străvechiul imperiul ceresc. Numele acestei femei, în traducere, ar suna astfel: „Graţie binefăcătoare", dar primul ei ministru era totuşi călăul. Impărăteasa tiraniza sub pretestul unei tutele imperiale pe nepotul său Kuang-Su, care trebuia să-i urmeze pe tron. S'a întâmplat însă ca tânărul prinţ moştenitor să se emancipeze şi să fie cucerit de credinţele politice noui, aduse din Europa. Majestatea Sa Kuang-Su, fiu al Cerului, a fost pedepsit în public, adică pălmuit de augusta sa mătuşe în timp ce mentorii săi politici au fost decapitaţi. Intr'o zi a anului 1908, Kuang-Su a murit. Nimeni nu a cunoscut cauzele acestei morţi. Cetatea imperială a înmormântat această taină împreună cu multe altele. A doua zi după această moarte neaşteptată, împărăteasa „Graţie binefăcătoare" a fost găsită în agonie de una dintre servitoarele sale. In mare grabă, împărăteasa a fost transportată în aşa numitul palat al longevităţii unde conform tradiţiei au murit toţi împăraţi Chinei. După ce-a închis ochii, s'a procedat la înhumarea cadavrului potrivit vechilor prescripţii. Odată cu această împărăteasă, a sucombat vechea Chină milenară căreia destinul îi rezervase o epocă de tragice transformări politice.

In timpul agoniei sale, Tseu-Hi a avut timpul necesar pentru a indica pe succesorul ei. Numele noului împărat era Hsuan-Tung care înseamnă „Proclamaţia principiilor fundamentale". Personajul împodobit cu un atare nume sonor, nu era altcineva decât un copilaş cu un căpuşor rotund, cu o guriţă roză şi

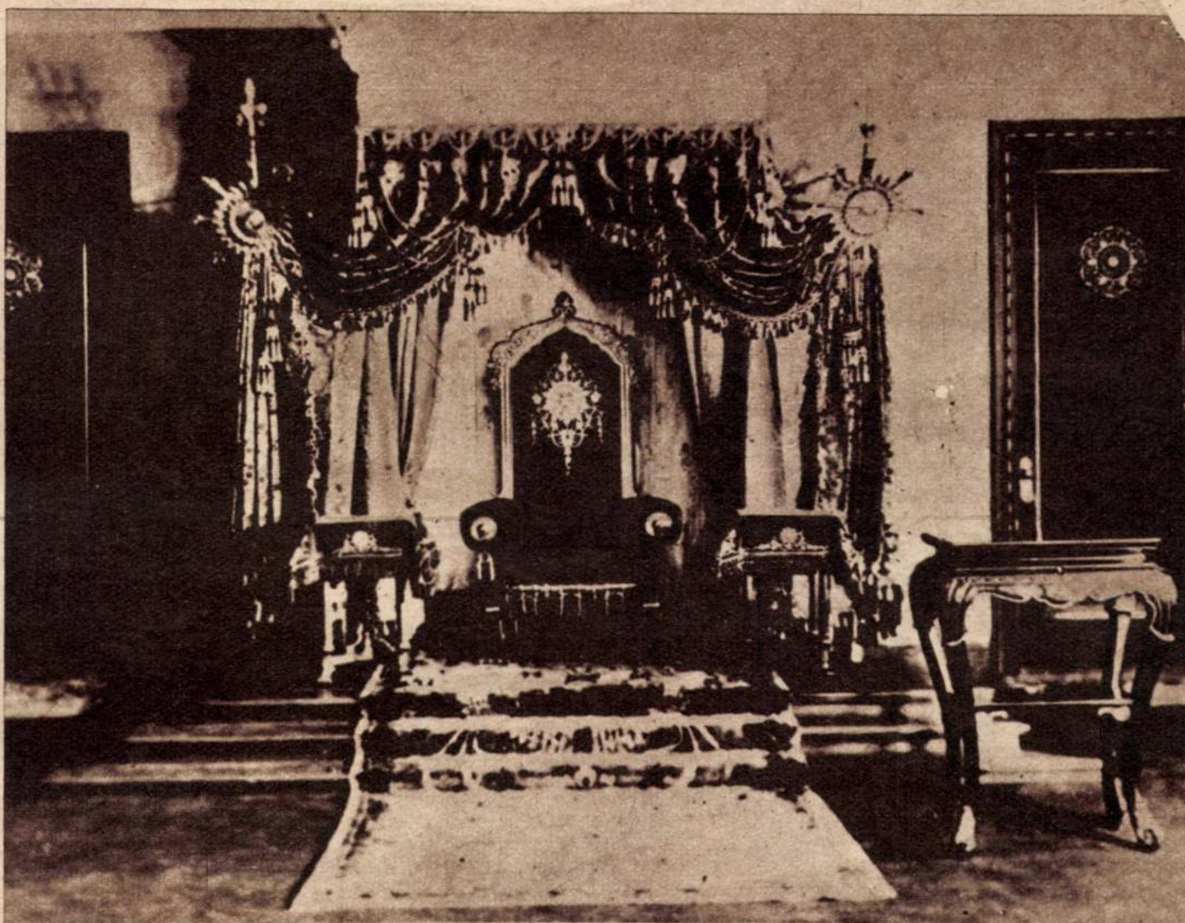

Sus: **Pu-Yi şi soţia sa în momentul când sosesc în Manciucuo spre a lua conducerea ţării, devenită independentă**

Stânga: **Intrarea principală a palatului guvernamental din Manciucuo**

Dreapta: **Sala tronului din palatul imperial al Manciucuoului**

cu două codiţe purtate pe spate în maniera chineză. Copilaşul avea vârsta de trei ani.

Copilul de atunci nu este altcineva decât Impăratul de astăzi al Manciucuoului. „Principiile fundamentale" la care se referea numele micului împărat erau dreptul divin şi absolutismul, dar moartea bătrânei Tseu-Hi rupsese coloana vertrebrală a străvechei dinastii chineze. In timp ce micul împărat creştea în Cetatea imperială în mijlocul pagodelor, China intra într'o epocă de convulsii politice. Impăratul copil nu ştia nimic. El avea jucăriile cele mai costisitoare şi cele mai moderne: un mic cinematograf (probabil printre primele din acele vremuri), soldaţi de plumb, o bicicletă şi un fonograf. Copilul se juca, iar imperiul se prăbuşea sub loviturile revoluţionarilor. In anul 1911, poliţia de stat a prins la Wu-Ciang un grup de conspiratori înarmaţi. Mulţimea începu să se agite, iar soldaţii ieşiră din cazărmi pentru a îngroşa rândul revoluţionarilor. Valul revoluţionar se îndrepta spre Peking. Un politician abil, Yuan-Che-Kai începu să negocieze cu rebelii în loc să acţioneze energic. La un moment dat descoperind că imperiul era în faza destrămării el se converti la republicanism. Acest bărbat a pătruns în palatul imperial unde obligă pe micul împărat, pe atunci în vârstă de 6 ani, să semneze un act de abdicare. După această fantastică audienţă, Yuan Che Kai a putut comunica poporului uimit, textul celui mai ciudat act de abdicare din istoria lumii. Iată-l:

„Este limpede că majoritatea naţiunii doreşte stabilirea Republicei şi în preferinţele manifestate de popor trebue să recunoaştem semnul voinţei divine. Cum am putea noi oare să luptăm împotriva dorinţei a milioane de suflete pentru a asigura gloria unei singure familii? Impărăteasa tutelară şi însuşi Impăratul ţinând seama de aceste elemente, acordă poporului suveranitatea. In consecinţă, eu Impăratul Chinei, Hsuan Tung, decid că forma de guvernământ a Chinei va fi republica constituţională".

Este evident că împăratul copil nu putea să-şi dea seama de ciudăţenia documentului semnat. La vârsta când alţi copii încep să buchisească literele alfabetului, Hsuan-Tung, astăzi Impărat al Manciucuoului, se detrona. Printr'o simplă semnătură, copilul împărat avea să desfiinţeze cea mai veche dinastie imperială a lumii, pe care istoricii tuturor ţărilor o considerau eternă.

Trebue să recunoaştem că Yuan-Che-Kai stabilise onarabile condiţii de viaţă pentru împăratul abdicat. Revoluţionarii îi recunoşteau titlul de „Ta-Tchin", care vrea să spună „De foarte nobilă familie". Statul republican îi acorda o pensie viageră de 14 milioane de franci aur. De asemenea i se recunoştea dreptul de proprietate asupra palatului imperial, cu condiţia ca posturile importante în organizaţia palatină să nu fie încredinţate eunucilor.

Dar revoluţiile nu pot fi îndiguite. In dosul lui Yuan-Che-Kai, omul compromisurilor, creştea Sun-Yat-Sen, omul deciziilor. Câteva luni după abdicare, lumea a asistat la următoarele evenimente: valul nemulţumiţilor, instigaţi de revoluţionari, pătrunsese în palatul imperial pe aceiaşi poartă de jad în faţa căreia acelaş popor se prosternase veacuri de-a rândul.

Comorile cu adevărat orientale, aduse de veacuri, au fost jefuite. Diamantele bătrânei împărătese au fost vândute colecţionarilor americani.

Impăratul care asista fără să înţeleagă la această explozie de sălbăticie populară a fost salvat de o bătrână şi fidelă servitoare, care s'a refugiat cu el în concesiunea engleză din Tien-Tsin.

Acolo a început pentru copilul imperial o viaţă nouă. In primul rând el îşi schimbă numele: ne mai reprezentând „principiile fundamentale", Hsuan-Tung a devenit domnul Henry Pu Yi. Din ultimele resturi ale unei averi uriaşe, micul împărat şi-a putut îngădui să angajeze un profesor englez, Reginald Johnson, care a depus eforturi lăudabile pentru a-i da o educaţie europeană.

Cei care au cunoscut în acea epocă îndepărtată pe domnul Henry Pu Yi, mărturisesc că tânărul nu a pirrdut nicio clipă sentimentul majestăţii conferite de un lung şir de strămoşi imperiali. De sigur că tânărul os de împărat nu mai putea impune vizitatorilor săi eticheta severă a palatului imperial. Totuşi, în toate împrejurările, el arată o demnitate absolută.

In ceeace priveşte viaţa sa particulară, fostul împărat se ocupa intens cu sporturile, colecţiona vechi bibelouri, cânta la pian cu pasiune Debussy şi Ravel şi făcea în orele libere bucătărie, cu aceea pasiune caracteristică întâlnită numai la orientali.

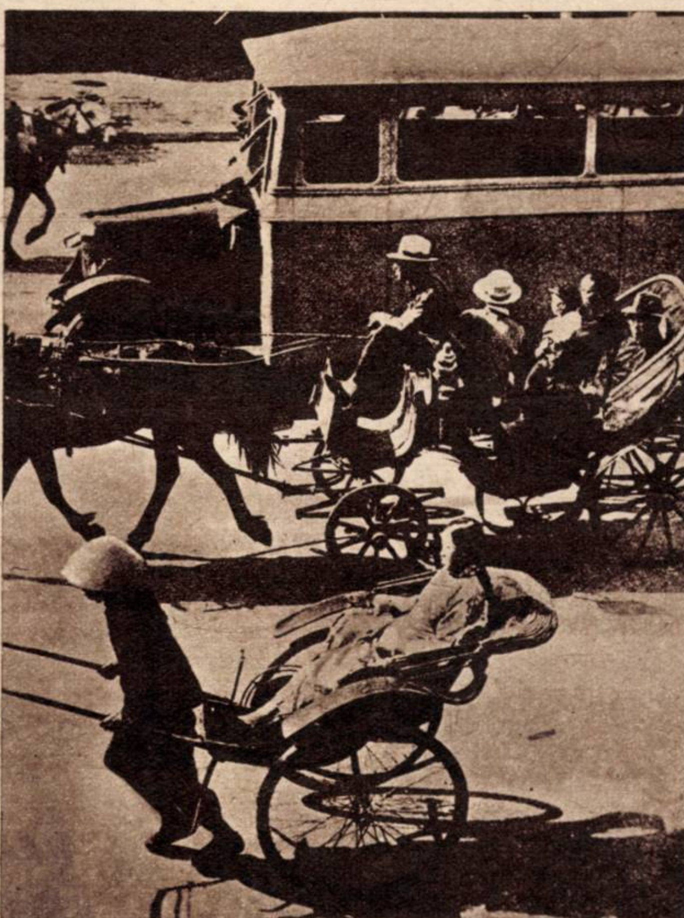
Deşi ducea o viaţă de intelectual, departe de orice agitaţie politică, ura nemărginită a revoluţionarilor îl urmărea. Intr'o zi soţia sa, — căci se însurase la 17 ani — a primit din partea unui necunoscut, un coş cu flori. Când tânăra femee s'a aplecat spre a mirosi splendidele flori, o bombă a făcut explozie şi a ucis-o. In China asasinatul este practicat cu o extremă ingeniozitate. Pu-Yi fu peste măsură de îndurerat. Din ziua aceea paza persoanei sale a fost întărită. Şi astăzi, în capitala imperiului său, Impăratul Manciucuoului este păzit de o poliţie specială, împotriva conspiraţiilor puse la cale de teroriştii chinezi.

In anul 1932 destinul d-lui Henry Pu Yi s'a schimbat brusc. Japonia desfăcuse din China, teritoriul Manciuriei căruia i se dătuse un statut de stat independent, cunoscut sub numele de Manciucuo. Politicienii niponi îşi amintiră de domnul Henry Pu Yi căruia i se oferi tronul noului imperiu.

Domnul Pu-Yi a primit cu discreţia care-l caracterizează propunerea japoneză. Schimbându-şi numele pentru a treia oară el a devenit Majestatea Sa Kang Teh, adică Impăratul Linişte şi Virtute. Pavilionul său personal a fost împodobit cu o orhidee cu cinci petale, reprezentând cele cinci provincii ale Manciucuoului.

Fără sgomot, un nou imperiu îşi începea existenţa în mijlocul unui oraş pe cale de construcţie şi a unei ţări în plină edificare.

In fiecare dimineaţă, preşedintele Consiliului de miniştri, bătrânul Ciang-Ching-Hui îşi înclină fruntea în faţa împăratului, căruia îi dă raportul asupra ultimelor evenimente. Alături de fiecare ministru manciurian, se află un vice-ministru nipon care învaţă pe localnici arta guvernării. O armată naţională de 300.000 de oameni a fost înfiinţată sub impulsul Japoniei. O colonizare febrilă transformă într'un ritm veriginos aspectul economic al unei ţări tot atât de fertilă ca şi Ucraina.

Impăratul pare obişnuit cu uriaşele transformări al ţării sale. El continuă să ducă o viaţă de cărturar. In orele libere face versuri sau sporturi.

A fost de două ori în vizită oficială la Tokio şi o singură dată a primit pe generalul Tojo, premierul Japoniei. Nimeni nu cunoaşte gândirea profundă a Majestăţii Sale „Linişte şi Virtute". Evenimentele extraordinare ale copilăriei sale chinuite l-au învăţat arta tăcerii. După toate cele ce i s'au întâmplat. Impăratul Manciucuoului poate să creadă în steaua sa tutelară.

In jurul lui sunt oameni care cred că în ziua când China comunistă va fi învinsă, Kang Teh va redeveni împărat peste imperiul ceresc al Chinei.

S'ar putea ca împăratul însuşi să viseze să revină în Cetatea copilăriei sale, unde au rămas ca mărturii ale drepturilor sale istorice, jucăriile sale de copil.

Este drept că niciodată Impăratul nu şi-a manifestat public vreo dorinţă de acest fel.

Un mare specialist în problemele orientale a spus despre Pu Yi următoarele: Sufletul său este una dintre cele mai pasionate enigme ale timpului nostru.

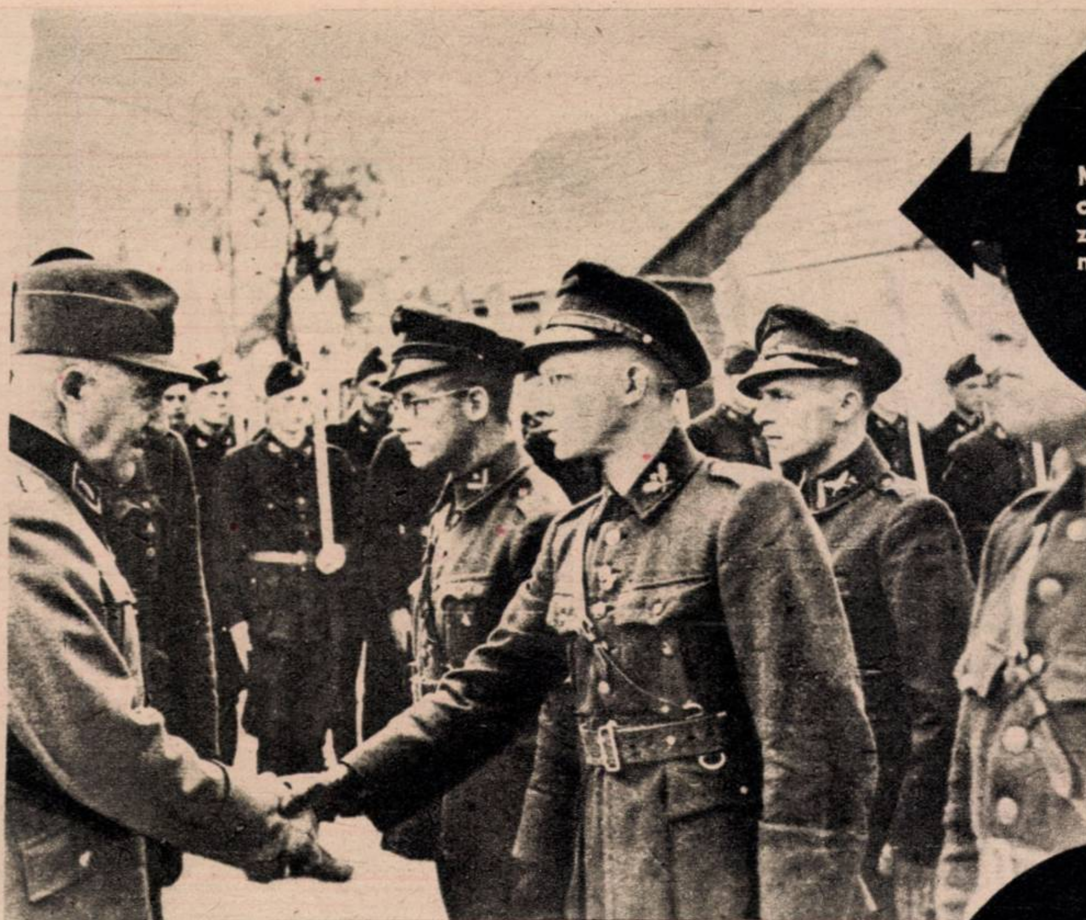
Tot aşa precum viaţa sa a fost cel mai extraordinar roman de aventuri.

Stângă: **Toată gama mijloacelor de transport poate fi văzută pe străzile oraşelor Manciucoului**

Dreapta: **O extraordinară desvoltare a căpătat agricultura Manciucuoului sub conducerea plină de înţelepciune a lui Pu-Yi**

Din TOATA LUMEA

Ministrul Muncii Reichului, d. Hierl, vizitează organizațiile muncitorești din Danemarca

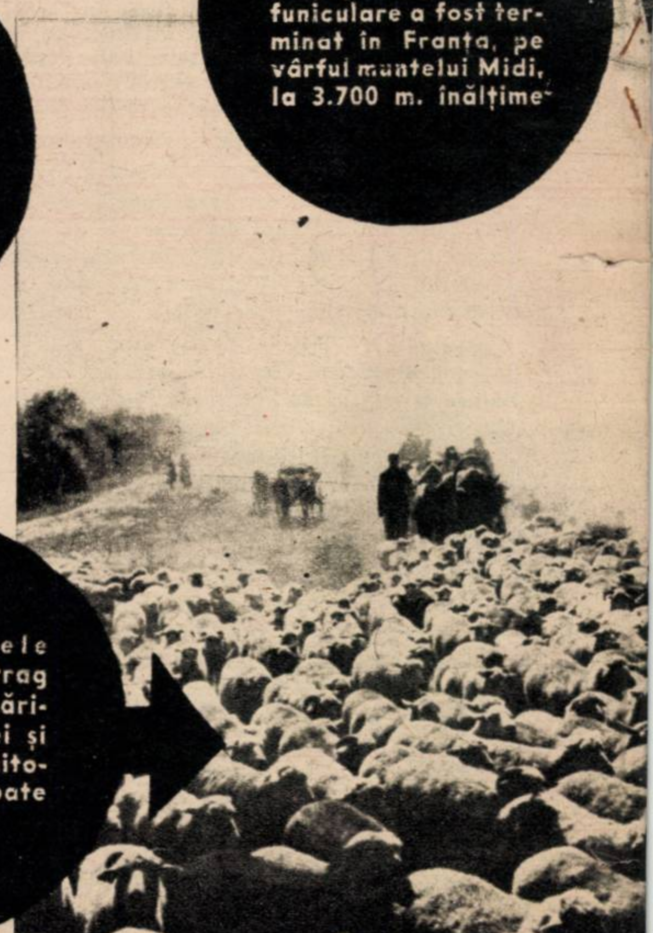
Pe coasta Mării Mediterane copiii francezi s'a imprietenit repede cu soldații germani

Unul dintre cele mai lungi și mai prețioase funiculare a fost terminat în Franța, pe vârful muntelui Midi, la 3.700 m. înălțime

Tunuri germane în fața orașului dalmat Split, în timpul curățirii regiunii de bandele comuniste

Odată cu trupele germane se retrag din regiunile răsăritene ale Ukrainei și mulți dintre locuitorii băștinași, cu toate averile lor

S'au obişnuit până şi animalele cu războiul. Iată o vacă făcându-şi liniştit siesta lângă motorul unui bombardier proaspăt doborit

In multe regiuni ale coastei nordice, soldaţii germani au învăţat, in timpul liber, secretul pescuitului

La Madrid au avut loc recent mari lupte cu tauri care s'au soldat cu numeroase victime printre toreadori

Motorizate germane pe străzile oraşului mediteranean Nisa

Despre CÂNTEC, ŞANSONETĂ ŞI IUBIRE

Lizzi Waldmüller, aşa cum o vom vedea în filmul „Un vals cu tine" (Foto: Berlin-Film-O.C.R.)

Albert Materstock în minunat duet de intrepetare cu Lizzi Waldmüller (Foto Berlin-Film O. C. R.)

IN ce o fi constând oare deosebirea dintre cântec şi şansonetă? Cântecul aduce, parcă, în intonarea lui, ceva grav, pe câtă vreme şansoneta ceva frivol. „E acelaş lucru ca între iubire şi flirt", constată un poet din veacul al 18-lea, contele von Stolberg, şi versurile lui au fost apoi transpuse în muzică de un prieten de al lui Goethe, Joh. Fr. Reichardt, în mod foarte expresiv, compozitorul introducând un tact nestăvălit, am spune „obraznic", acolo unde exista indicaţia de „şansonetă" şi dimpotrivă, de tonuri grave, cu caracter coral, acolo unde se păstra indicaţia de „cântec".

Dacă ar fi să facem puţină istorie ar trebui să menţionăm că şansoneta e veche de câteva sute de ani şi se găseşte printre colecţiile secolului al 15-lea. „Canzoneta" italiană, socotindu-se prea nobilă, ca să fie de acord cu tonul lumesc şi eroic al şansonetei şi în acelaş timp mai serioasă s'a îndepărtat, indignată, de sora sa. Dar şansoneta nu s'a sinchisit de acest lucru, fiindcă este totdeauna primită cu entuziasm, mai ales acolo unde sunt femei frumoase, discuţii spirituale despre iubire şi o picătură bună de vin. Asta îi ajunge ei, acolo se simte ca la ea acasă.

Intr'adevăr, ce ar fi viaţa fară puţin flird, fără acel fluid fin şi nevăzut al unui flirt care ne amuză, ne pigmentează puţin viaţa, dar nu lasă în urmă-i nicio amărăciune, nicio tristeţe? Oare numai dragostea serioasă, trebue să fie totdeauna exprimată în muzică, cu tonurile ei intime şi simple ale simţămintelor unui „cântec"? Hotărît că nu de aceea întreaga artă, mai cu seamă filmul, nu se va putea dispensa de şansonetele uşoare, pline de viaţă şi de farmec.

Şansonetei îi mai aparţine şi ceva dintr'o dispoziţie veselă pe care n'o ia nimeni în sens rău, care depăşeşte de multe ori ţintă, umor şi eleganţă şi pe deasupra tonul delicat şi erotic al gamei de jos „Mie nu-mi poate povesti nimeni nimic", cântă Grethe Weiser în filmul „Un vals cu tine" şi această bucată a ei e o adevărată şansonetă, obraznică, voioasă, un antidot contra relei dispoziţii şi pesimismului. Pe lângă înflăcărata muzică a unui Franz Grothe şi talentul de diseuză a unei Ghretha Weiser, nu trebuie să mai spunem mult unui prieten al filmului, ca să-i atragem atenţia asupra acestui nou film.

Germania poate fi mândră de unica ei comoară de cântece, care ţine seama de fiecare dispoziţie a sufletului popular. Dar pe lângă ea îşi găseşte şi şansoneta rostul ei de a fi. Dansează prin viaţă vioiu, sburdă şi joacă acest copil uşuratec al veselei muze: o rază de soare, care străluceşte peste întunecatele ape ale adâncului şi lasă în inimă o veselă strălucire.

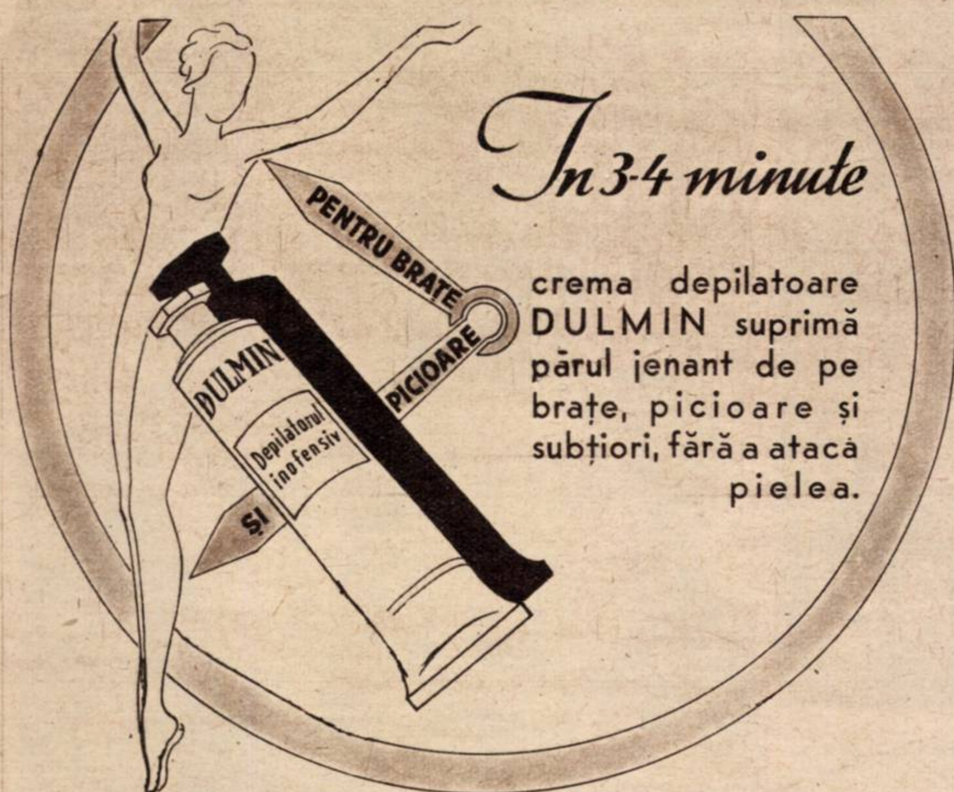

JOS: Rudolf Platte în filmul „Un vals cu tine". DREAPTA: Scenă de mare fast din acelaş film (Foto: Berlin-Film O. C. R.)

JOS: Alt aspect în care va apare fermecătoarea Lizzi Waldmüller în ultimul ei film „Un vals cu tine" (Foto: Berlin-Film O. C. R.)

5 PRECURSORI AI RĂZBOIULUI TOTAL

(Urmare din pagina 3-a)

la mijloacele de luptă intrate în posesia armatei franceze şi Turpin a fost condamnat la 5 ani închisoare pentru vina de a fi trădat secrete militare.

Opinia publică a intervenit însă şi inventatorul a fost eliberat după ce a ispăşit doi ani de pedeapsă.

In cele din urmă Turpin a reintrat în serviciul Ministerului de războiu francez şi până la sfârşitul vieţii sale a inventat mai multe materii explosibile printre care putem cita panclastita, pyrodialita, trinitroluena, utilizate la fabricarea celor mai puternice bombe. După războiul trecut, acest mare inventator de arme distructive s'a întors la paşnica şi preferata sa ocupaţie, deschizându-şi o fabrică de jucării pentru copii.

Un alt tehnician, Fernand Forest, născut din părinţi foarte săraci, în anul 1866, a ajuns, datorită unor mari eforturi de autodidact, la o mare cultură tehnică. Acest autodidact în domeniul atât de delicat al tehnicei moderne, avea două păreri esenţiale: prima, că epoca motorului cu vapori a trecut şi a doua că veacul al douăzecilea va fi al automobilismului terestru, aerian şi nautic.

In momentul când Forest împărtăşea aceste idei originale, nu exista decât un singur tip de motor cu explozie, acela construit în 1872 de Beau de Rochas.

Intre anii 1880 şi 1887, Forest a studiat cu seriozitate problema construirii de bărci automobile. In timpul acestor interesante experienţe. Forest ajunge la concluzia că motorul lui Rochas nu oferea o prea mare putere de deplasare, datorită faptului că n'avea decât un singur piston.

El a fost primul tehnician care a construit motorul cu mai multe pistoane, mărind astfel forţa de propulsiune a vehiculelor terestre şi nautice.

Primul yaht înzestrat cu motoare policilindrice a putut face o lungă croazieră în Marea Mediterană spre surpriza specialiştilor.

Din clipa aceea, calea către perfecţionarea avionului era deschisă. Treptat, Forest isbuteşte să mărească numărul cilindrilor ajungând la motoare cu 7 şi chiar cu 24 de cilindri.

Fără invenţia lui Forest, avionul nu ar fi putut să devină un mijloc de locomoţie atât de rapid şi atât de eficace în timp de războiu.

In anul 1889, Forest a construit motorul cu şase cilindri utilizat la automobile. Din momentul acesta el aduce mereu îmbunătăţiri invenţiilor sale, cheltuind cu experienţele şi cercetările toate resursele.

Omul acesta care a îmbogăţit atâţia fabricanţi de avioane şi de automobile, a sfârşit în cea mai mare sărăcie. Averea i-a fost sechestrată de portărei, maşinile din atelier vândute la licitaţie. Până la sfârşitul vieţii a trăit de pe urma unei rente oferită de statul francez şi din ajutoarele acordate de câţiva prieteni ai invenţiilor sale.

Astăzi, când s'a ajuns să se fabrice avioane cu mai multe motoare, numele lui Forest a fost completamente dat uitării.

VOR DESFIINŢA MUSULMANII POLIGAMIA?

(Urmare din pag. 5-a)

Ibn Saud, acest mare suveran al Arabiei, a contractat în decursul vieţii sale 130 de căsătorii. Spre deosebire de tatăl lor, cei doi fii ai acestui monarh oriental sunt căsătoriţi cu câte o singură femee ducând o viaţă conjugală de burghez. Şahul Persiei, actualmente în exil pe insula Sfânta Elena, era şi el monogam. Agha Khan, fabulosul prinţ oriental, are în loc de harem o singură femee şi pretinde că în felul acesta el îndeplineşte adevăratele recomandări ale Coranului.

Pretutindeni unde femeile au căpătat o oarecare independenţă ele combat tendinţele poligamice ale doctorilor şi profesorilor arabi care pretind că legea coranică recomandă mai multe femei,

Asupra acestui subiect, destul de serios, va avea să se pronunţe docta adunare dela universitatea El-Azhar.

In Egipt, a mai avut loc o mare discuţie cu privire la menţinerea sau la abolirea fesulu şi celorlalte vestminte pitoreşti şi specifice.

Mustafa Kemal Ataturk a fost primul musulman care a spus că turcii riscă foarte mult prin faptul că se izolează, purtând vestminte tradiţionale, de restul lumii civilizate. Turcii, afirmă Ataturk, riscă să devină în mijlocul unei lumi progresiste, o naţiune arierată şi retrogradă.

Dar şi aici este vorba de interpretarea unor texte coranice. Culoarea şi forma turbanului islamic sunt în raport direct cu simbolismul profesiunilor şi al virtuţilor. Războinicii poartă altfel de turbane, decât dervişii sau decât studenţii.

In momentul de faţă se observă în lumea islamică două curente antagonice: de o parte modernismul cu tendinţele lui de asimilare vestimentară şi juridică şi pe de altă parte tradiţionalismul, care pretinde că apără însăşi spiritualitatea islamică preconizând menţinerea unor forme de viaţă de mult depăşite.

„REALITATEA ILUSTRATĂ." Editura „Ziarul" S. A. R., Bucureşti. Reg. Com. 300/938 Inscrisă sub Nr. 239, Reg. Publ. Periodice la Trib. Ilfov S. I Com. Revistă săptămânală tipărită la Heliogravură şi un supliment „De toate pentru toţi". Redacţia şi administraţia, Str. Th. Masaryk 17, Bucureşti. Cec Poştal 4083. Red resp.nsabil: G. Ionescu. Preţul abonamentelor: 6 luni (26 numere) lei 780; 3 luni (13 numere) lei 390. Pentru instituţii şi autorităţl Lei 3000 anual. Plata taxelor poştale în numerar conform aprobării Direcţiei Generale P. T. T. Nr. 15.585/939.

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ" Bucureşti, Str. Sărindar, 5-7-9 Inmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerţului Bucureşti. Tipărit la 3-XI 1943.

ULTIMELE FOTOGRAFII DIN ŢARĂ

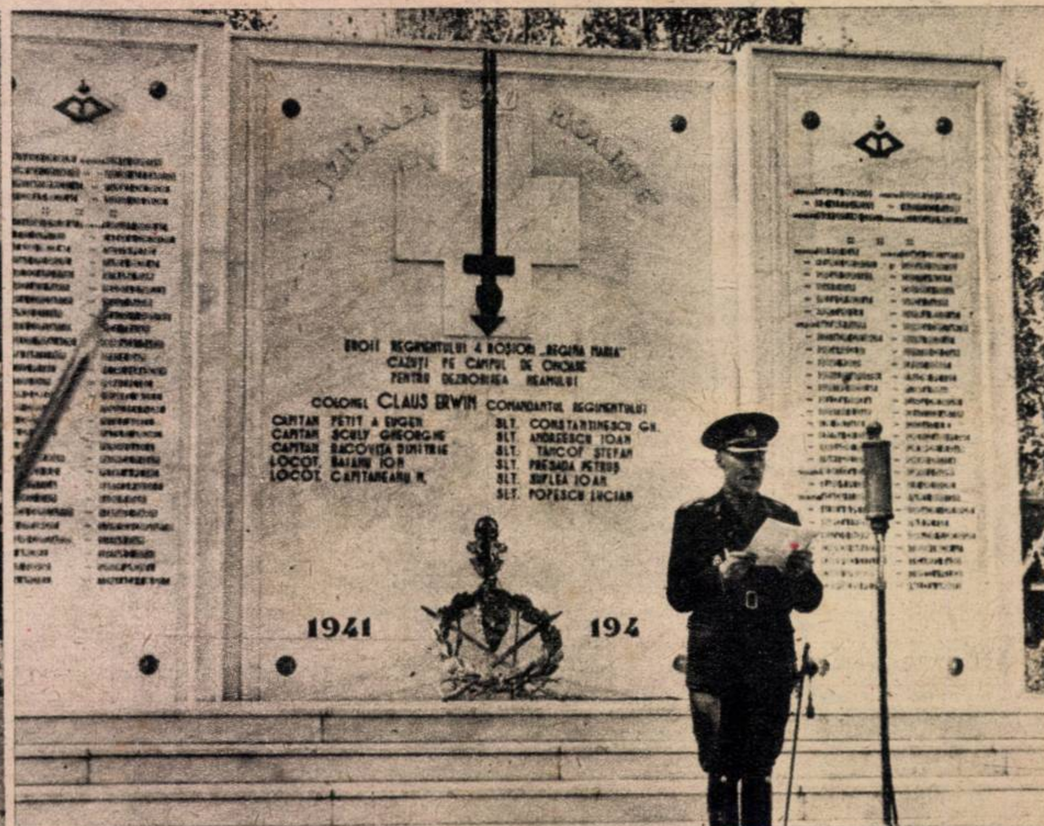

Solemnitatea desvelirii bustului Reginei Maria la Regimentul 4 Roşiori

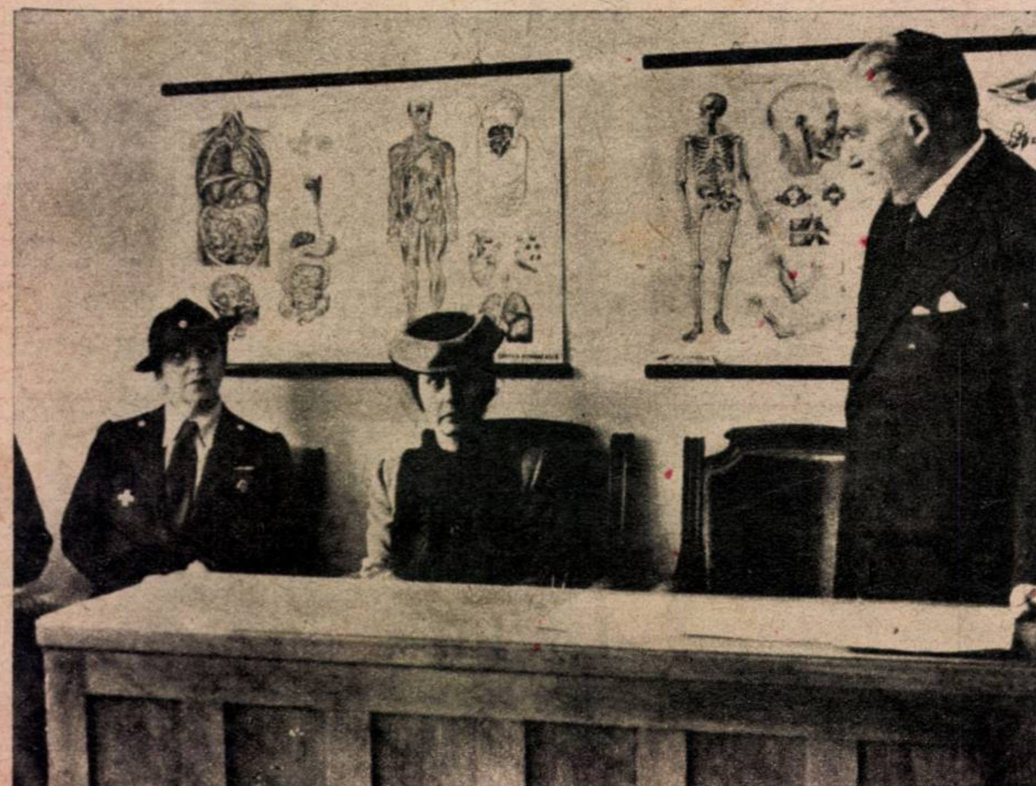

D. Mareşal Ion Antonescu şi d. prof. Mihai Antonescu la solemnitatea inaugurării „Săptămânii Olteniei"

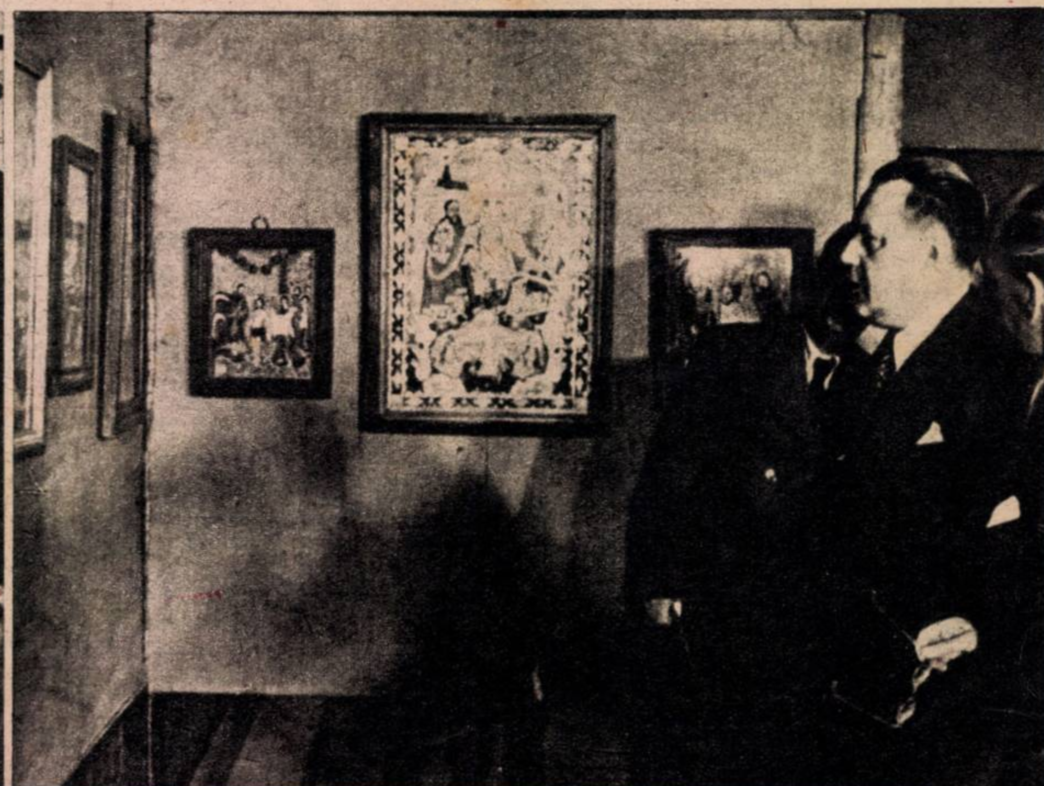

Alte două aspecte dela Solemnitatea ce a avut loc la Reg. 4 Roşiori

D-na [redacted] Mareşal Antonescu asistând la solemnitatea deschiderii cursurilor Crucii Roşii la spitalul Militar Regina Elisabeta

D. prof. Al. Marcu, ministrul propagandei naţionale, vizitând expoziţia de „Icoane pe sticlă" a făgărăşanului Savu Moga

DOUĂ REVISTE COMPLETE IN ACELAŞ PREŢ

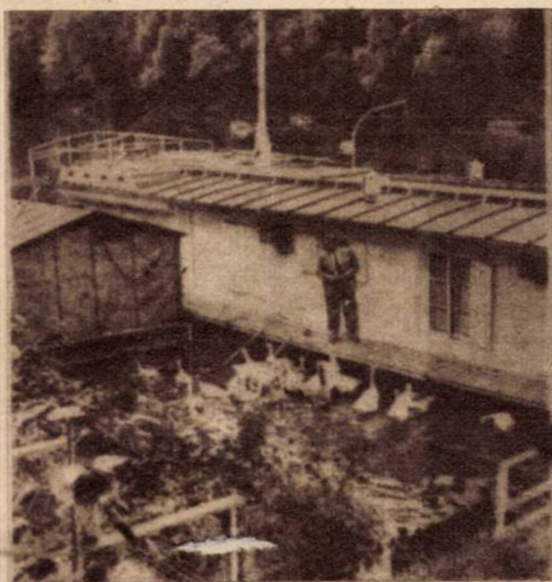
18—24 NOEMVRIE 1943
Nr 876 — ANUL XVII
— 30 LEI —

D. MAREŞAL ION ANTONESCU INSPECTÂND PIAŢA DE ALIMENTE A CAPITALEI

Un sat PLUTITOR

Camera - salon a unuia din vasele „satului plutitor" dela marginea Parisului

Fiecare locuitor al originalului sat e mândru de orătăniile pe care le poate creşte pe malul apei

RĂZBOIUL crează aspecte dintre cele mai neverosimile, datorită noilor condiţii de viaţă la care sunt supuse grupurile umane.

Despre unul din acestea vrem să vorbim noi. La porţile Parisului, iubitorul de excursii va vedea, spre exemplu, printre altele, un sat plutitor.

Intr'adevăr, între podul Neuilly şi podul Puteaux staţionează din anul 1940, o flotă de vaporaşe care odinioară, în vremea păcii circulau, cu mărfuri sau cu pasageri pe râurile Franţei.

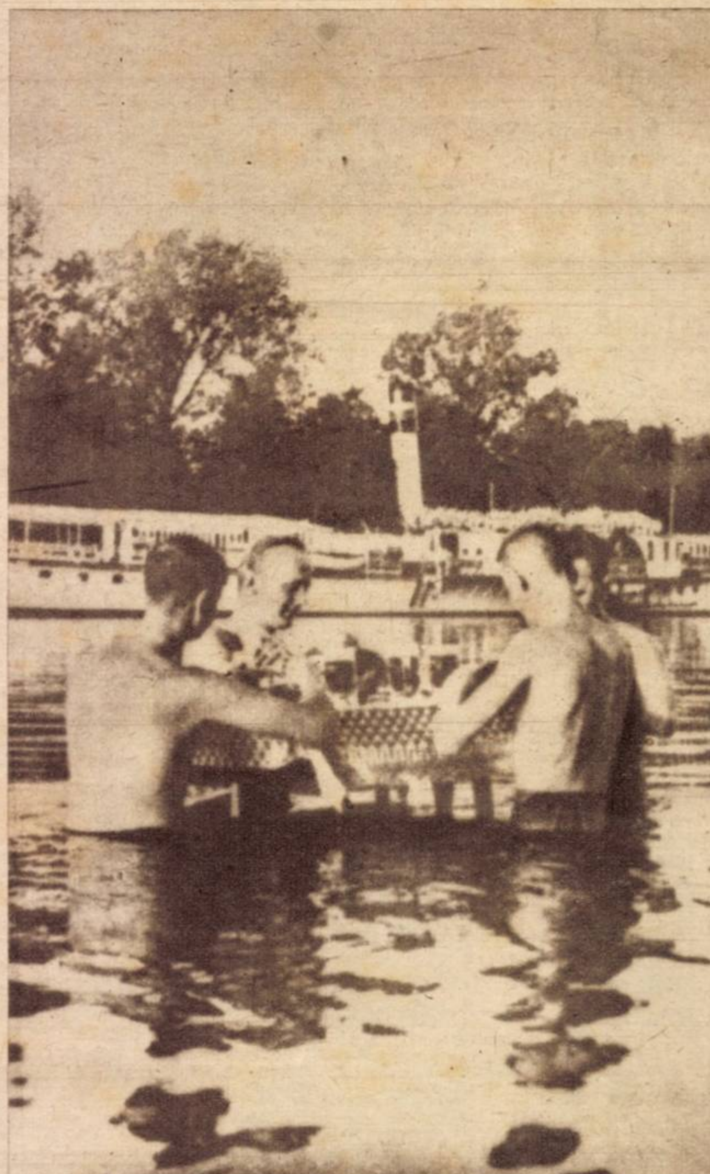
Această flotă a străbătut toate cursurile de apă navigabile din Franţa şi când s'a produs prăbuşirea militară a ţării, ea a rămas imobilizată la porţile Parisului din lipsa carburanţilor.

Odată cu carburanţii au dispărut şi călătorii. Nimeni nu mai are dispoziţia de a visa străbătând solul generos şi plin de pitoresc al Franţei.

Marinarii care şi-au făcut o specialitate din a naviga de-alungul apelor dulci, aceşti mateloţi de apă dulce şi curgătoare despre care „bătrânii lupi de mare" vorbesc cu ironie, s'au resemnat la o nemişcare obligatorie.

El s'au transformat sub presiunea evenimentelor şi mai ales sub injocţiunea categorică a necesităţii în mici ţărani sau fermieri.

Pământul lor este mai mic decât locuinţele lor. El se mărgineşte la o fâşie de teren de-alungul malului. Fiecare căpitan de vas cultivă o fâşie de mal de lungimea vaporaşului.

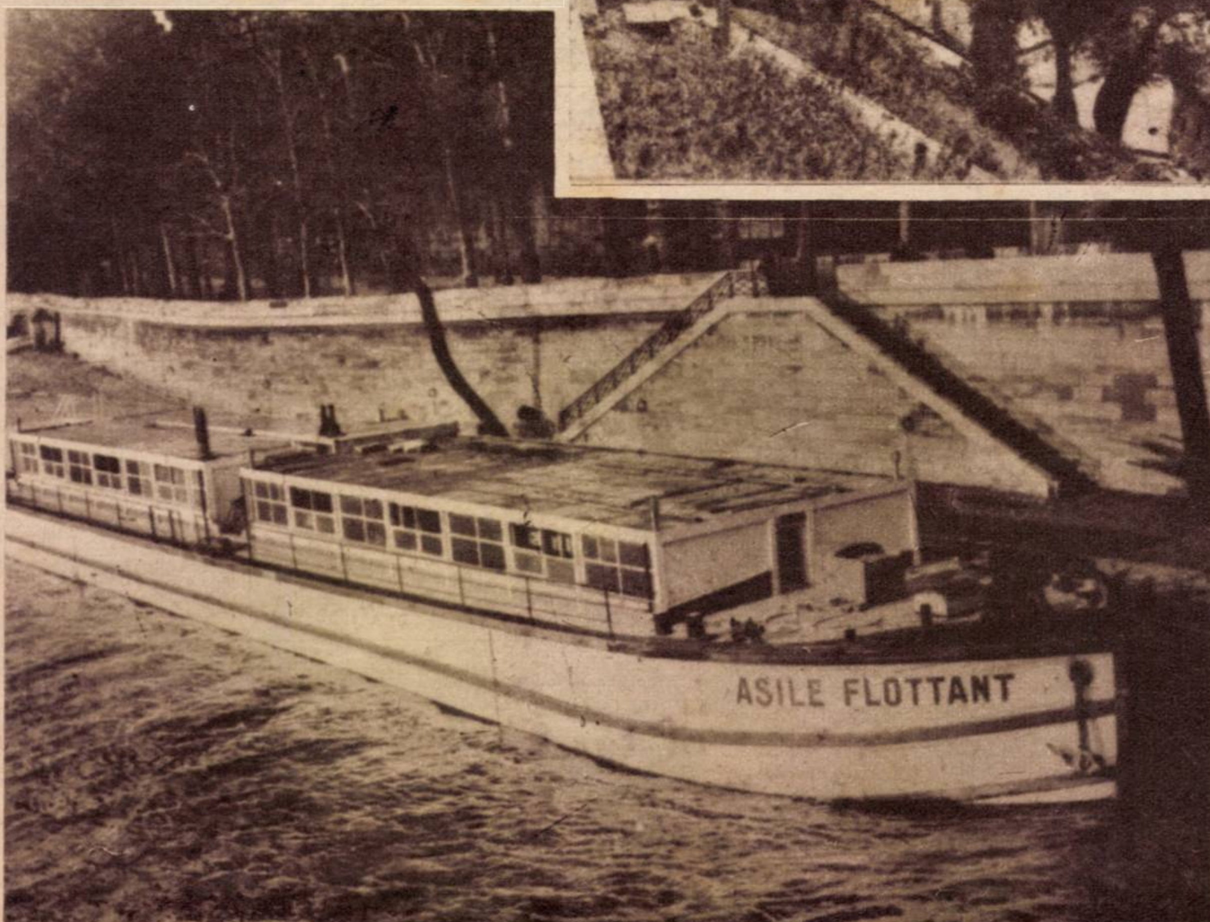
O partidă de „belotă" cu bere rece, între patru vecini din satul plutitor, când vremea nu se răcorise încă

Stânga: Aici este, cum s'ar spune,... centrul satului-plutitor

Mândria acestui sat plutitor este însă formată din cârdurile de raţe şi de gâşte şi din cei câţiva purceluşi care cresc în voie pe mal.

Odată cu stabilirea aceasta, ce-i drept provizorie, marinarii de apă dulce transformaţi în ţărani, au căpătat sentimentul proprietăţii. Ei îşi petrec cea mai mare parte a timpului pe ţărm, în mijlocul „bogăţiilor" lor pentru a-şi păzi oräteniile de jaful celor pofticioşi.

In timpul verii, aceşti mici ţărani se transformă în pescari. Intregul sat încearcă să trăiască de pe urma pescuitului, pentru a menaja animalele şi păsările. Fotograful a fixat aspectele ciudate şi de sigur interesante ale satului plutitor şi cronicarul faptelor mărunte de mâine va ţine seama de ele.

Stânga: Vasul-azil de odinioară a devenit la rândul lui, o locuinţă comună pentru 200 de bătrâni cari nu mai pot naviga

ŞAHUL PERSIEI LA Sfântă ELENA

In insula Sfânta Elena, un bărbat visează pe celebra stâncă a lui Napoleon, în faţa orizontului...

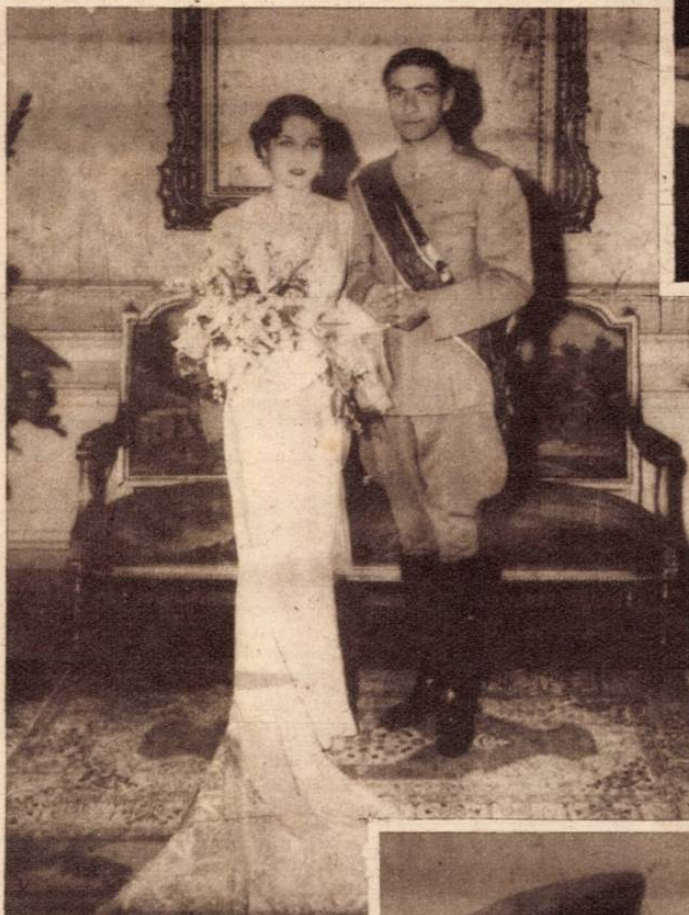
Nu este o poveste istorică ci o realitate contemporană. In fiecare zi, în cursul plimbării pe care o face, fostul şah al Persiei, priveşte oceanul de pe stâncă unde cu un veac în urmă, visa marele cuceritor. Dar în timp ce Napoleon aştepta zilnic corabia eliberatoare, şahul Persiei, Riza Pahlewi, este mulţumit cu soarta sa. După cum se ştie, fostul suveran al Iranului a fost internat la început în portul Aden, apoi în Africa australă. şi în insula Sfântului Mauricius. Pahlewi a cerut englezilor favoarea de a fi transportat în insula unde şi-a trăit ultimele clipe marele corsican al cărui admirator este.

Guvernul britanic a satisfăcut cererea prizonierului şi şahul Persiei trăeşte astăzi în insula Sfânta Elena, dar spre deosebire de celălalt ilustru prizonier, regimul său este mult mai confortabil, infinit mai blând. Napoleon nu dispunea decât de un tereu foarte limitat pentru plimbările sale, ocupa o vilă igrasioasă numită Longwood şi era umilit şi maltratat de paznicii săi. Din contră, Pahlewi se bucură de o libertate extremă. Totuşi, i s'a interzis să se apropie de port, dându-i-se în schimb libertatea de a face lungi promenade în interiorul insulei. Locuinţa şahului este foarte confortabilă, chiar mult prea confortabilă pentru un bărbat obişnuit să doarmă în palatul său din Teheran, învelit într'un covor, cu sabia între picioare, după moda cazăcească. In fiecare zi, fostul şah îşi face interminabilele sale partide de golf în tovărăşia fidelilor săi. Zilnic galopează prin pustietăţile insulei pentru a reveni in locuinţa sa, unde se dedă unei lungi lecturi. Cartea de căpetenie, a acestui exilat politic, este „Memorialul de Sfânta Elena" a lui Napoleon, pe care o cunoaşte pe de rost. Fostul şah savurează şi romanele poliţiste, care i se trimit dela Londra.

Origina lui Riza Pahlewi este cu mult mai modestă decât aceea a corsicanului. S'a născut în 1876 într'o familie de cazaci războinici de pe malurile mării Caspice. Oraşul natal a trecut în anul 1880 în posesiunea ruşilor şi Riza a intrat în serviciul nouilor stăpânitori, îmbrăţişând cariera militară. La 24 de ani era cavalerist într'un regiment de cazaci comandat de ofiţeri ruşi aflaţi în serviciul şahului Persiei, Ahmed. In anul 1917 lucrurile s'au schimbat. In urma revoluţiei comuniste, cazacii au trecut în solda Angliei, luptând împotriva ruşilor care invadaseră Estul şi Nordul Persiei. In timpul acestor lupte, Riza a fost remarcat pentru eroismul său, de un colonel englez, care l'a făcut şef al cazacilor. I s'a dat şi comanda unei brigăzi.. In anul 1921, profitând de un acord intervenit între englezi şi ruşi, Riza a intrat în Teheran în fruntea unei armate de 2.000 de oameni. Şahul Ahmed, după ce l'a făcut mareşal şi ministrul său de războiu s'a decis să facă o călătorie în străinătate. A plecat cu tezaurul uriaş al statului, lăsând în urma sa sărăcia şi dezordinea. Ahmed era un bărbat de 120 kg., care şi-a cheltuit imensa sa avere în tovărăşia celor mai frumoase femei din lume. A murit sărac la New-York lăsând în urma lui un număr de nouă văduve. In acest timp, Riza Pahlewi, care era un om energic, a ureat pe tronul împărătesc şi a început să conducă cu mână de fier destinele ţării sale adoptive. In câţi-va ani a făcut reforme judecătoreşti, a impus renunţarea la fes şi la voaluri, a deschis şcoli şi mai ales a realizat linia ferată transiraniană una din cele mai uimitoare construcţii tehnice ale vremii noastre, care leagă golful Persic de marea Caspică. A fost un om muncitor care a înţeles să guverneze cam tiranic, dar spre binele ţării.

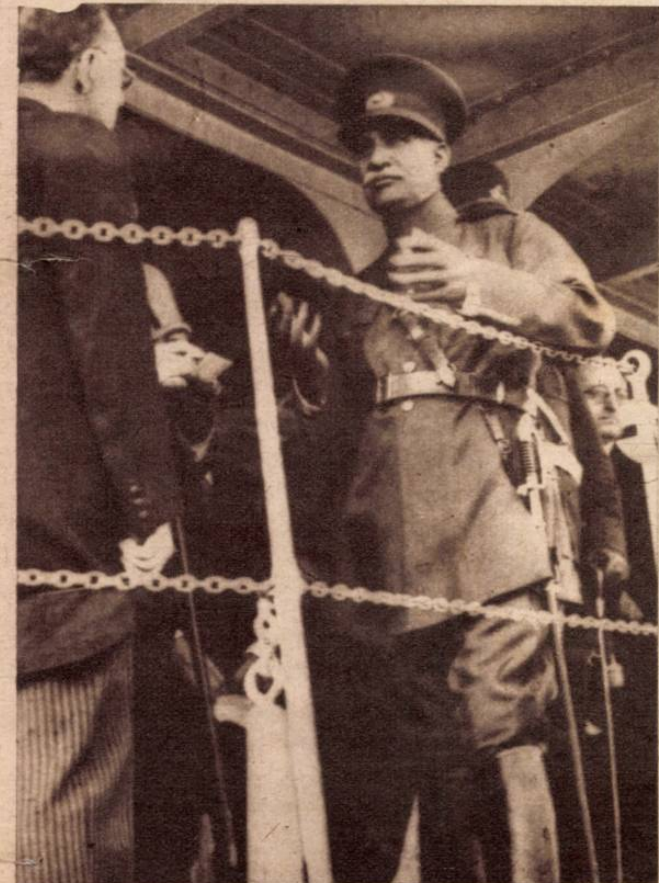
Ultimele clipe ale lui Napoleon la Sf. Elena. (Sculptură care se află în Muzeul dela Versailles)

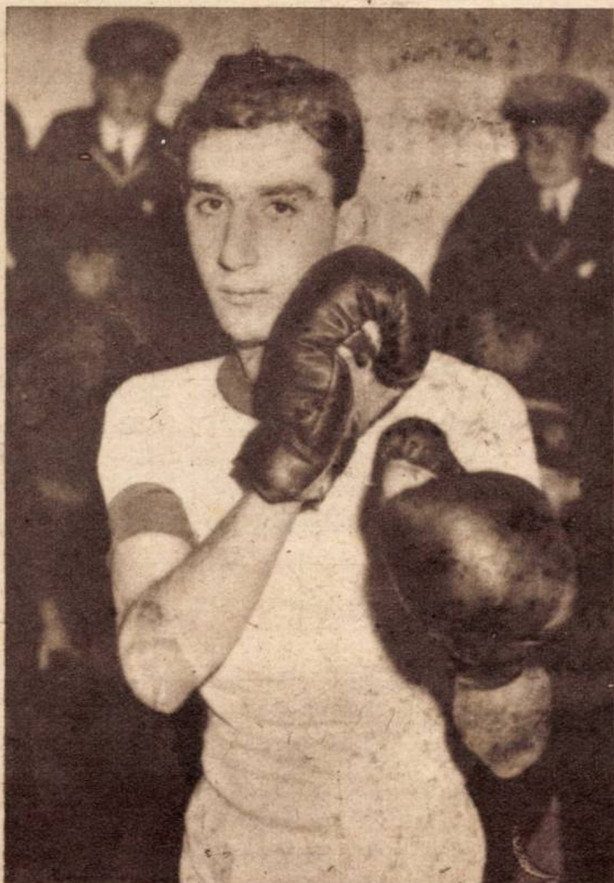
Mohamed Reza, actualul rege al Persiei, în ziua căsătoriei cu prinţesa Fawzia, sora regelui Faruk al Egiptului

Dreapta: Prinţul Hamid Kadjor, fratele regelui Mohamed Reza, şi-a ales drept carieră marina

Jos: Fostul şah al Persiei, Reza Pahlevi, pe bordul vasului care l-a transportat spre insula Sf. Elena.

Jos: Alt frate al actualului şah al Persiei, ia lecţii de box

Fireşte că un atare mod de a domni a avut darul de a-i aduce multe duşmănii. Era acuzat că-şi asasinează adversarii sau că-i chinueşte în închisori. Temperamentul său combativ, volitiv, autoritar, justificau poate asemenea acuzaţii. Omul acesta îşi pălmuia miniştrii lipsiţi de energie şi chiar pe moştenitorul tronului l'a aruncat într'o zi într'un bazin din curtea palatului imperial.

Greşala cea mare a lui Pahlewi a fost de ordin politic. Fostul cazac a indispus într'o zi pe englezi, nevoind să recunoască concesiunea petroliferă obţinută de o societate cu capital britanic pe timp de 60 de ani. Liga Naţiunilor a dat câştig de cauză englezilor, obligându-i însă să plătească statului iranian redevenţe. Riza Pahlewi a mers prea departe in dorinţa sa de independenţă. In anul 1941 în urma alianţei anglo-sovietice, Iranul a fost invadat.

(Continuare în pag. 14-a)

Dreapta: Unul dintre vasele utilizate de elvețieni este și această corabie cu pânze pe care nimeni nu se mai gândea s'o pună pe ocean

ÎN porturile europene, în care mai există astăzi trafic liber, au putut fi văzuți marinari pe a căror beretă erau scrise aceste ciudate cuvinte: „Marina elvețiană".

S'ar părea că ar fi vorba de o glumă, căci o țară fără ieșire la mare nu are ce face cu o marină oceanică. Firește, există o marină ale cărei vase de mic tonaj brăzdează în toate direcțiile suprafața liniștitelor lacuri elvețiene. De asemenea, nu este vorba de flota Crucii Roșii Internaționale care și-a consacrat traficul, ideii de solidaritate în fața durerilor prezente.

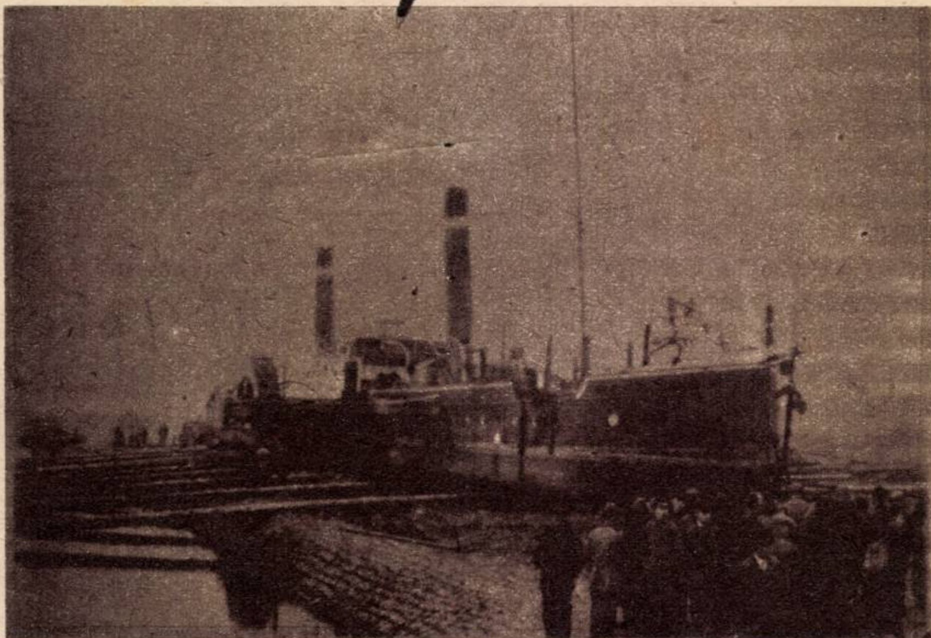
Marina elvețiană navighează în oceanul Atlantic și în marea Mediterană, din rațiuni ușor de înțeles. Ea asigură alimentarea unei țări neutre, asediată din toate părțile de ostilitățile teatrului de războiu european, țară al cărei teren muntos nu se poate face agricultură.

Este drept că Elveția a făcut adevărate minuni în ceea ce privește valorificarea celor mai mici terenuri de cultură, în scopul de a asigura autonomia aprovizionărilor. Deși rezultatele acestor sforțări sunt demne de admirație, totuși, pentru acoperirea necesităților de alimentare, guvernul elvețian s'a văzut silit să organizeze o flotă comercială pentru a menține legăturile cu marile țări exportatoare. Flota elvețiană este o realizare de ultimă oră. Înaintea ultimului conflict, datorită legăturilor și traficului terestru, Elveția nu avea nici măcar un singur vas de mare. Importatorii și exportatorii micii federații elvețiene, închiriau vase în străinătate și comerțul internațional se făcea sub pavilion grecesc sau italian.

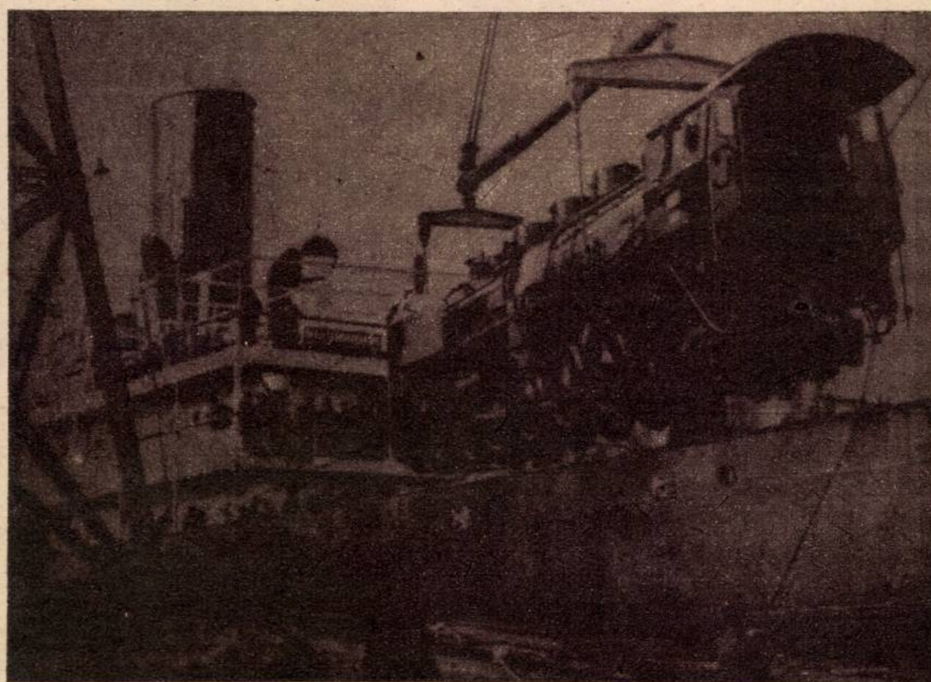
marina ELVEȚIANA

Războiul a pus Elveția în fața alternativei tragice: sau să moară de foame sau să-și creeze mijloacele de transport pe mare, capabile să asigure îndestularea totală a populației cuprinsă în frontierele sale. Marinele comerciale ale beligeranților aveau alte sarcini de îndeplinit decât că execute cerințele importatorilor elvețieni. Lucrând sub impulsul necesităților de moment, guvernul federal a hotărît crearea unei flote de comerț, care în clipa de față se compune din (zece vapoare, însumând o capacitate de 40.000 tone. Vapoarele elvețiene poartă numele a 10 din cele mai cunoscute piscuri ale reliefului alpin. S'ar zice că munții navighează pentru a hrăni populația. Dar pentru ca o marină să poată naviga, ea are nevoe și de porturi. In urma negocierilor cu națiunile maritime ale Europei, Elveția a căpătat dreptul de folosință a patru porturi: Genova, Lisabona, Seta și Marsilia. Lisabona este cel mai important din toate acestea. In capitala portugheză elvețienii au acumulat enorme cantități de carne congelată expediată din Argentina, de grâu canadian și cafea braziliană. Multă vreme un serviciu de camioane a asigurat transportul acestor mărfuri prin Franța până când criza de carburanți lichizi a imobilizat vehiculele. Traficul feroviar a luat locul celor de autovehicule.

Vasul amiral al tinerei marine elvețiene, „Saint Gothard", cu o capacitate de 9.000 tone, străbate Atlanticul de mai multe ori pe an, încărcat cu grâu, cacao, zahăr și medicamente. Semnele ocrotitoare sub care navighează cele 10 vase sunt: crucea dublă de pe pavilionul național și Crucea roșie a Genevei. Pavilionul național se înfrățește cu stindardul carității. Tot pe cale de convenție, s'a stabilit că vasele elvețiene au dreptul de a pescui în drumul lor, naufragiați proveniți de pe vapoarele beligerante. Este singura intervenție navală îngăduită Elveției neutre. Ea este în conformitate cu misiunea pe care Elveția și-a asumat-o de a salva fără discriminare. La început, echipajele vaselor elvețiene erau formate în cea mai mare parte din străini, cu practica deplasărilor maritime. Astăzi, situația s'a schimbat. Crearea unei marine a determinat înființarea unei școli de navigație. Pe solul muntos al Elveției se nasc oameni cu vocația mării.

Vapor elvețian își primește încărcătura într'un port nordic

Când e nevoie, în schimbul alimentelor, elvețienii duc locomotive

Profesiunea de marinar, considerată o raritate într'o țară fără eșire la mare, nu mai surprinde astăzi pe nimeni. Se pare că populația provenită din regiuni muntoase îndeplinește cele mai bune condițiuni de rezistență, atunci când este supusă unui antrenament maritim. De altfel, germanii au experimentat acest lucru și rezultatul este că majoritatea echipajelor submarinelor germane este formate din bavarezi și tirolezi.

Elveția a luat hotărîrea de a menține și după terminarea războiului, flota sa de comerț. Există chiar tendința de a i se spori capacitatea.

Marinarii elvețieni sunt câteodată, în cursul lungilor călătorii pe mări și oceane, martorii dramei care se desfășoară pe imensitatea apelor ce despart continentele. Un marinar din echipajul vasului amiral, pe nume Charles Schottli, a făcut unui ziarist elvețian interesante declarații și relatări, cu privire la existența ciudată a marinarilor neutri, obligați prin natura îndeletnicirilor să poposească în porturi beligerante, să străbată zone de luptă, să înfrunte primejdia minelor rătăcitoare, dar mai ales să lupte împotriva spionilor care mișună prin porturi.

Pentru a salva neutralitatea elevețiană, acești marinari și-au luat obligația de a nu comite nici o indiscreție care ar putea periclita secretele militare ale beligeranților. Desigur că, pentru spionii din Lisabona, este foarte interesant să afle ce se petrece în porturile beligeranților. Fiecare marinar elvețian știe că o singură indiscreție poate atrage după sine o situație personală primejdioasă și o situație delicată pentru pavilionul sub care servește.

Schottli a descris ziaristului elvețian tipul clasic al informatorului și agentului secret, care oferă băuturi costisitoare în nădejdea captării unei singure informații. Un marinar neutru, având privilegiul de a debarca în porturi străine, este întotdeauna suspectat de contrabandă.

Sosirea într'un port beligerant este urmată întotdeauna de îndelungate formalități și percheziții, însoțite de lungi și obositoare interogatorii.

Psichosa celei de a cincea coloane a determinat o sporire a zelului autorităților portuare și a anihilat orice încercare de spionaj.

Dacă în porturile neutre și beligerante, marinarii elvețieni au de în-

(Continuare în pag. 14-a)

PRETENDENTUL LA TRONUL Portugaliei

Un colț din terasa vilei retrase în care locuește Ducele de Braganța

A doua jumătate a veacului trecut și primele decenii ale Secolului nostru, s'au caracterizat prin mari răsturnări sociale și politice și mai ales prin schimbarea formelor constituționale a mai multor state europene.

Aceste schimbări au făcut din Spania o republică, au sguduit tronul Portugaliei, au alternat forma constituțională a Greciei care a avut perioade de republicanism și de reveniri la forma monarhică și a schimbat forma Germaniei imperiale transformînd această țară într'o republică.

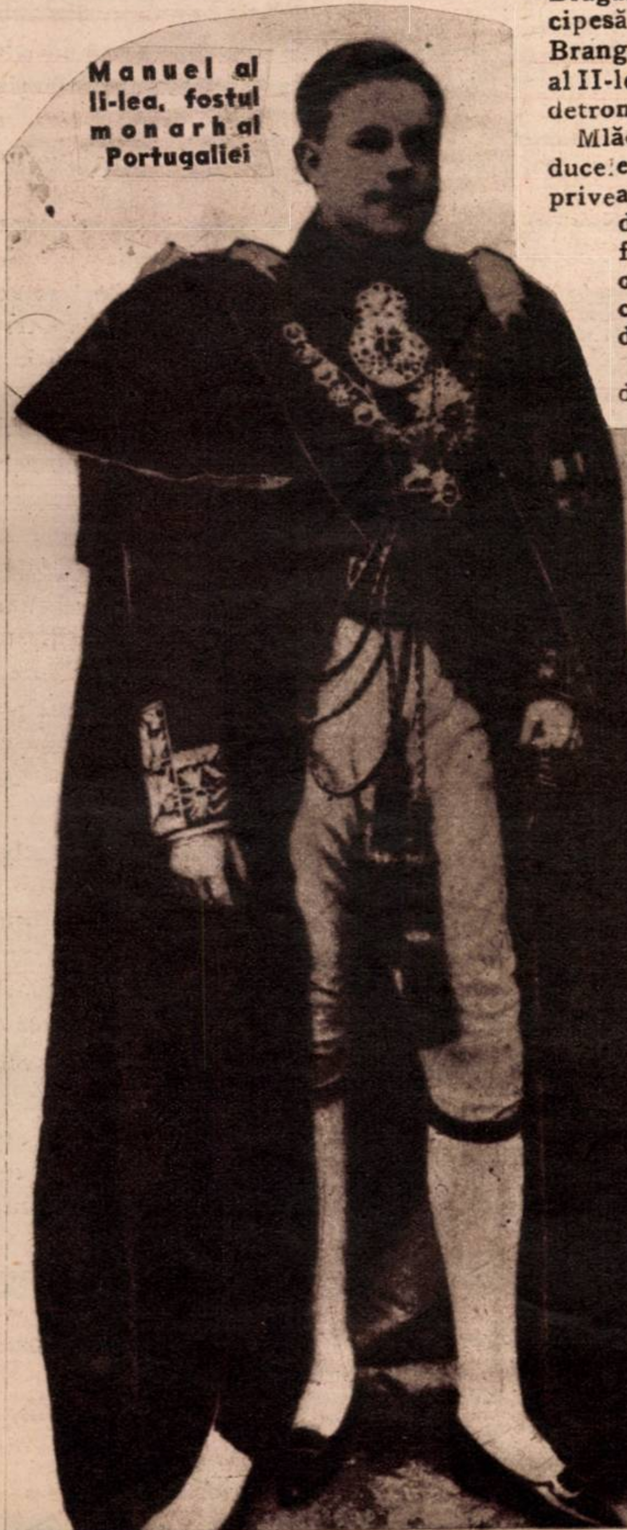
Câteva din cele mai vechi case domnitoare din Europa au fost îndepărtate dela tronurile la care le dădeau dreptul o veche tradiție monarhică.

Răsturnările sociale și politice la care facem aluzie au avut darul de a apropia pe prinți și pe foștii regi de popor, îngăduind acestuia posibilitatea de a-i cunoaște.

Contele de Paris, pretendentul la tronul Franței, a intrat chiar în arena vieții publice a țării sale, publicând cărți și articole de ziar în care și-a expus ideile sale politice și sociale. Printre urmașii familiilor regale detronate o figură interesantă este aceea a prințului Duarte (Eduard), pretendentul la tronul Portugaliei. Prințul acesta este un bărbat frumos s'ar putea spune chiar seducător. Este în vârstă de 36 de ani.

Ducele de Braganța, căci acesta este titlul său nobiliar, este fiul lui Don Miguel de Braganța, mort în 1927, și al prințesei de Loewenstein.

Din ziua când bunicul ducelui de Braganța a fost nevoit să abdice în favoarea nepoatei sale, Maria da Gloria, fapt întâmplat în 1843, familia de Braganța a fost silită să trăiască în străinătate. De cinci ani, pretendentul la tronul Portugaliei s'a instalat în mult ospitaliera Elveție, pe malurile lacului Thoune. Anul trecut, ducele Braganța s'a însurat cu tânăra principesă Maria - Francisca de Orleans-Branganța, o strănepoată a lui Pedro al II-lea, ultimul, împărat al Braziliei, detronat în 1889.

Manuel al II-lea, fostul monarh al Portugaliei

Mlădiță a unui neam regesc, ducele de Braganța n'a ezitat să privească drept în față, viața aceasta de lupte și de cuceriri. El a făcut abstracție de avere și de originea sa și a studiat cu aplicație și cu seriozitate ingineria, devenind un tehnician apreciat.

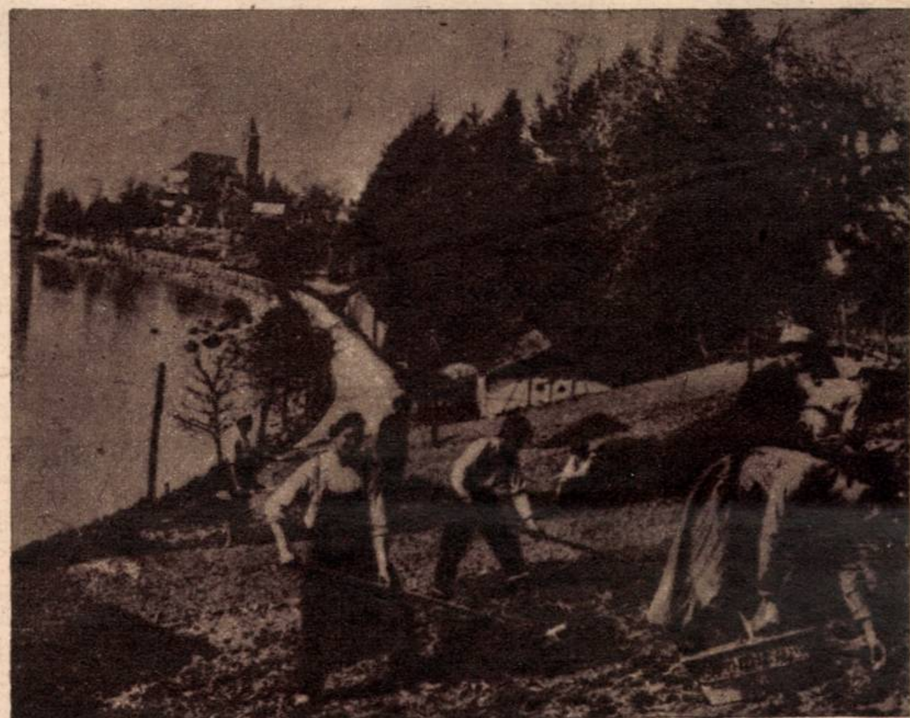
Totuși atâta timp cât casa de Braganța nu a făcut încă declarații formale de renunțare la tronul Portugaliei, ducele se mai consideră pretendentul legitim al unui tron refuzat părinților săi. In această calitate de rege prezumtiv sau eventual, ducele de Braganța a făcut concomitent cu studiile sale inginerești, foarte temeinice cercetări politice, căutând să pătrundă toate problemele actualității politice și economice.

El a declarat recent unor gazetari care au venit să-l vadă, că după părerea s'a numai monarhia oferă țărilor garanția unei statornicii de care națiunile au nevoe atunci când vor să parcurgă calea plină de osteneli care duce la cultură și la progres.

Statele monarhice au fost întotdeauna cele care și-au găsit în momentele grele principiul echilibrului politic.

Ducele de Braganța a mai afirmat cu obiectivitatea care-l onorează, că nu știe dacă epoca de după actualul războiu va duce la consolidarea principiului monarhic sau la clipsarea lui pentru un timp oarecare, în așteptarea adevăratei epoci de pace, ai cărei garanți vor fi monarhii europeni.

Grădinari elvețieni refăcând parcul vilei în care s'a instalat Ducele de Braganța cu familia sa

Dreapta: In singurătatea și pitorescul acestui peisaj, Ducele de Braganța meditează la problemele monarhiei

Dreapta: **O vedere generală a oraşului New-York, ale cărui clădiri zgârie-nori au început să cadă în disgraţie**

MARILE oraşe americane au rezolvat cândva problema spaţiului prin construcţiile în înălţime. Clădirile înalte, cu zeci de etaje, au conoscut un succes foarte mare, dar iată că moda a trecut şi sgârâe-norii nu mai sunt căutaţi de locatari.

Nu se mai găsesc chiriaşi care să accepte să plătească preţuri enorme pentru a putea locui în cămăruţe mici şi prost luminate. Marile societăţi, care exploatează blocuri enorme, sunt în deficit. Totul lasă să se prevadă că, de când există ameninţarea ca marile oraşe americane să fie bombardate, a locui la „înălţime" nu mai constitue o atracţie.

Nu se vor mai construi sgârâe-nori, pentrucă dacă în timp de războiu există primejdia bombelor, în timp de pace există aceea a incendiilor şi a cutremurelor.

Dar ce este un sgârâe-nor? Românii care au vizitat New-Yorkul în timpul expoziţiei internaţionale care a precedat acest războiu, pot să răspundă cu exactitate.

Să luăm de pildă sgârâe-norul dela numărul 40 al străzii Wall-Street. Clădirea se află în cartierul bancherilor. Este a patra în ordinea înălţimii şi a spaţiului. A fost construită în 1928-29 şi a costat fantastica sumă de 24 de milioane de dolari. Sgârâe-norul acesta are o înălţime de 70 de etaje care

ZGÂRIE-NORII ÎN DISGRAŢIE

însumează 280 de metri. Este un edificiu de stil sobru, acoperit cu piatră albă şi având un număr de 2.181 de ferestre.

La drept vorbind, un sgârâe-nor nu este nimic altceva decât o serie de ascensoare în jurul cărora se îngrămădesc apartamentele şi biurourile.

Ascensoarele constitue artera vertebrală a unui sgârâe-nor; dacă acestea se opresc, cele cinci mii de funcţionari care locuesc în clădire în timpul zilei sunt blocaţi. Un număr de patruzeci de ascensoare deservesc etajul al 70-lea al sgârâe-norului din Wall-Street.

Sunt anumite ascensoare care deservesc numai pe locatarii care ocupă două sau trei etaje. S'a făcut socoteala, că toate ascensoarele la un loc parcurg în fie care săptămână un număr de 7.079 de kilometri, fiind conduse de un număr de 55 de liftieri.

Consumul de energie electrică este enorm: el totalizează două milioane de kilowaţi.

Ascensoarele nu sunt niciodată în pană pentrucă o echipă formată din 19 mecanici şi 8 ingineri se ocupă de buna lor funcţiune.

Unul dintre zgârie-nori americani, care, pe lângă cel de care ne ocupăm în acastă pagină este o jucărie

Chiriile într'o asemenea clădire ating cifre fantastice pentru noi europenii. Ele variază în raport cu înălţimea apartamentului sau a biuroului şi cu suprafaţa locuinţei.

Cele mai scumpe chirii sunt acelea plătite pentru apartamentele situate la etajele de mijloc. Chiria unui etaj întreg la această înălţime poate să urce până la 50.000 de dolari.

Pentru preţurile acestea destul de ridicate, cei 108 locatari ai sgârâe-norului beneficiază de anumite avantaje. Ei au la dispoziţie un restaurant de lux, o infirmerie care înregistrează anual cam 3.600 cazuri de gripă, un birou care se însărcinează cu cumpărarea biletelor de spectacol, de tren sau de vapor şi care în timpul vacanţelor se ocupă de deplasările chiriaşilor.

Precum vedeţi, confort american.

Proprietarii clădirii au obligaţia de a încălzi numeroasele apartamente, de a le lumina, de a întreţine ascensoarele în bună stare, de a curăţi culoarele şi mai ales numeroasele ferestre.

Pentru a face faţă acestor obligaţii, proprietarii sgârâe-norului folosesc un personal compus din 240 de femei şi bărbaţi, cumpără combustibil de 40.000 de dolari pe an şi achită un consum de electricitate care se urcă până la 50.0000 de dolari.

Cinci oameni lucrează fără încetare la spălarea ferestrelor care însumează 76.000 de metri pătraţi de geamuri; 20.000 de lămpi sau de becuri electrice sunt înlocuite anual şi 55 de tone de resturi de hârtie şi de deşeuri sunt vândute în cursul anului.

Cu toate că chiriile sunt ridicate, societatea care exploatează sgârâe-norul nu realizau câştiguri, datorită impozitelor extraordinare care s'au urcat până la 600.000 de dolari pe an.

Scumpetea chiriilor şi teama de bombardament au mânat pe mulţi dintre locatarii zgârie-norilor, spre casele cu mai puţine etaje dela periferiile oraşelor americane

Am spus că uzinele de locuit, aceste turnuri Babel ale epocii moderne nu mai cunosc succesul de acum zece ani. Americanii au auzit de efectul bombelor explosibile şi dezertează în micile vile cochete aflate la marginile New-Yorkului.

Viaţa în ROMA ocupată

Biserica Sf. Petru în apropierea căreia au căzut bombele ultimului raid inamic

S'AU spus multe lucruri despre modul cum decurge viaţa, în capitala Italiei, după ce trupele germane au ocupat-o milităreşte pentru a preveni o lovitură a aliaţilor.

Trădarea mareşalului Badoglio a obligat pe germani ca în cadrul măsurilor de protecţie să ocupe Roma, oraş declarat deschis, dar în care bate inima vieţii spirituale şi politice a Italiei.

Un ziarist elveţian, care a isbutit să plece din Roma, deşi comunicaţiile dintre Italia centrală şi cea nordică sunt întrerupte pentru civili, a relatat într'o publicaţie săptămânală modul cum decurge viaţa în oraşul etern. La Roma, oamenii trăesc cum se poate trăi într'un oraş aflat la o sută de kilometri depărtare de linia frontului.

Chiar dacă detunăturile artileriei nu se aud, sirenele de alarmă amintesc romanilor că răsboiul a pătruns pe teritoriul Italiei şi că încearcă să se apropie de străvechea cetate.

Dreapta: Străzile şi pieţele Romei se resimte ca animaţie numai de pe urma restricţiilor impuse autovehiculelor

Jos: Vedere generală a Cetăţii Vaticanului, asupra căreia au fost lansate recente bombe

La auzul sirenelor de alarmă, populaţia aleargă liniştită spre adăposturi.

Ne amintim de vremea când toate ziarele lumii discutau dacă Roma va putea fi bombardată ca un oraş oarecare, dacă aliaţii nu vor fi îngroziţi la gândul de a proceda la distrugerea operelor de artă care fac mândria culturii europene.

După primele bombardamente, guvernul italian a făcut demersurile necesare pentruca oraşul Papilor să fie declarat deschis. Se pare însă că aliaţii nu prea ţin seama de aceasta şi dovada o constitue recentele bombe lăsate chiar pe cetatea Vaticanului.

Jos: Viaţa pe străzile Romei decurge absolut normal...

La sfârşitul alarmei, cetăţenii romani se duc la treburile lor cu foarte mult calm. Cele cinci sute de automobile care mai au permise de circulaţie îşi reiau goana pe străzile celor şapte coline.

Oraşul se însufleţeşte. S'ar putea spune că romanii s'au obişnuit cu răsboiul. Cel care priveşte calmul romanilor are impresia că valorile eterne ale străvechei cetăţi au inspirat actualilor cetăţeni o seninătate nesfârşită. Deşi viitorul se arată foarte nesigur, deşi trupele germane de ocupaţie au decretat legile marţiale, deşi camuflajul este foarte sever totuşi cetăţenii Romei nu părăsesc oraşul.

Contele Sforza, revenit din Statele Unite, s'a declarat un adversar feroce al monarhiei italiene

De altfel, unde s'ar putea duce? Să reediteze exodul impresionant dela Torino, dela Milano, Genova şi Neapole? Oriunde în afară de Roma viaţa este şi mai incertă, mai primejdioasă. A părăsi Roma ar însemna pentru un roman să intre în gura lupului. Romanii, a căror vervă admirabilă nu a secat nici în aceste grave momente, pretind că în clipa de faţă, ei se află într'un adăpost mai solid decât betonul armat.

Personalitatea Suveranului Pontif este considerată o chezăşie pentru viitor. Existenţa în Roma a clădirilor pontificale şi însăşi prezenţa Sfântului Părinte, suveranul unui stat neutru, sunt pentru locuitorii romani, garanţiile securităţii viitoare.

Relaţiile între soldaţii germani şi cetăţenii din Roma sunt foarte bune, chiar cordiale. Pe de altă parte, ocupanţii caută să menajeze susceptibilităţile, italienilor. Generalul german Stahel, care a luat comanda trupelor din oraş, nu a declarat oare că Roma este un oraş aliat şi amic?

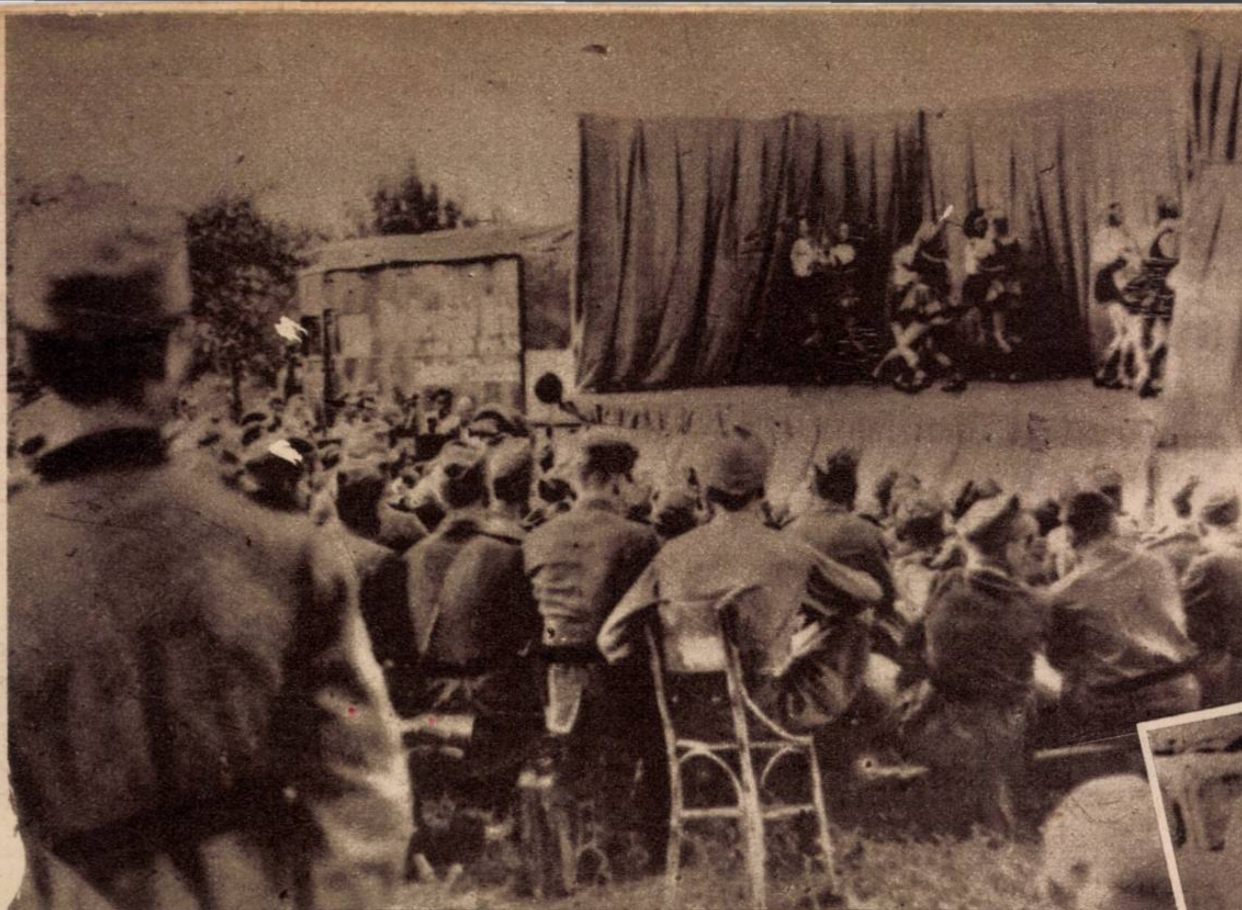
De două mii de ani, Roma a fost teatrul a numeroase lupte politice şi militare. S'ar putea că în cursul celui mai groaznic răsboiu din câte a cunoscut omenirea, Roma să fie cruţată.

Ne amintim de un vers a lui Petrarca sunând astfel: „Roma mia sarà ancor bella" adică „Roma mea va mai fi frumoasă".

Toţi oamenii de cultură speră acest lucru şi din toată inima.

DIN TOAT

Reprezentaţie în aer liber dată de o trupă tiroleză pentru soldaţii germani dintr'un sector al frontului Italian

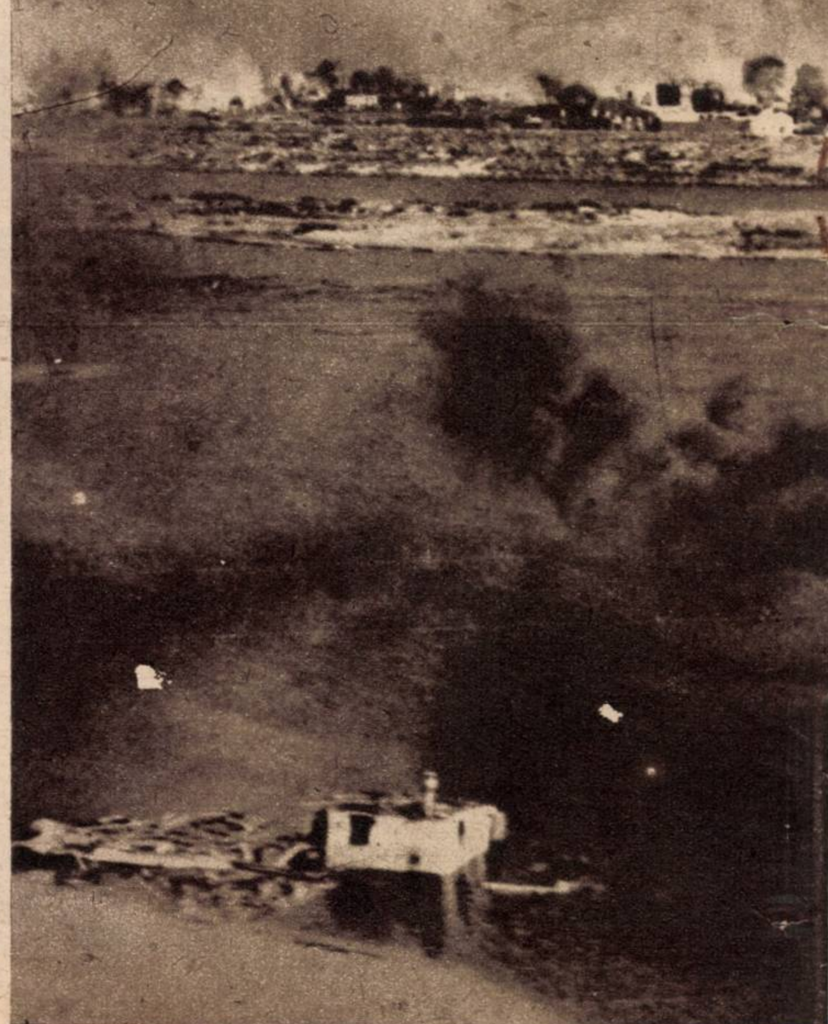

Popularul actor parizian, Raimu, a fost primit la Comedia Franceză. Il vedem mai sus semnând pentru prima scenă a Franţei

Pază şi control german la marginea unui oraş italian din apropierea frontului de Sud

...A LUMEA

Grădinarii cari îngrijesc de parcul palatului imperial din Tokio poartă costume speciale și nu lasă niciodată să li se vadă fața

Stânga: Tânăra olandeză aleasă „regină" la un concurs popular de frumusețe care a avut loc recent în țara tulipelor

Jos: In retragerea lor strategică, trupele germane au distrus totul, în urma lor, pe frontul de Răsărit. Iată malul răsăritean al Niprului în flăcări după retragerea ultimelor detașamente din acest sector

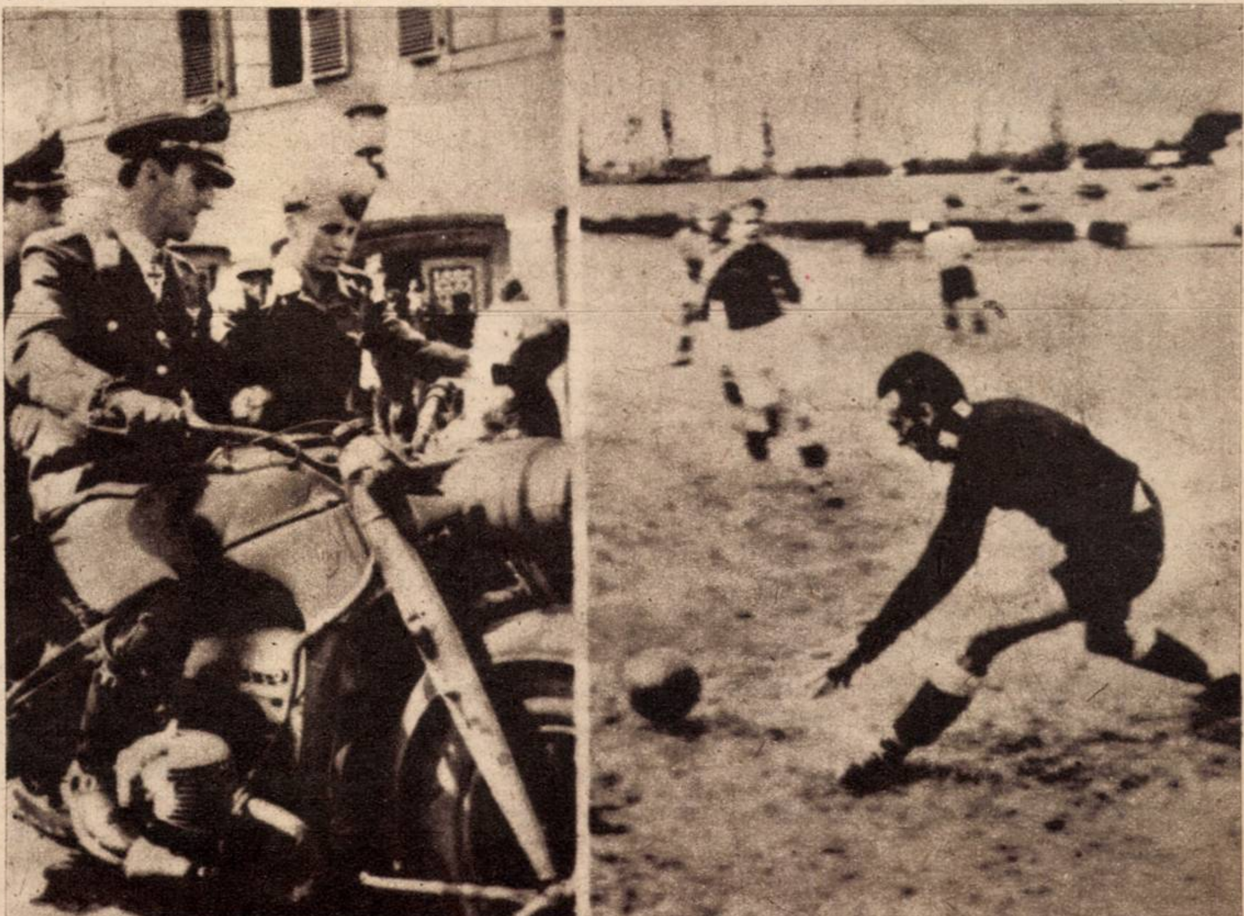

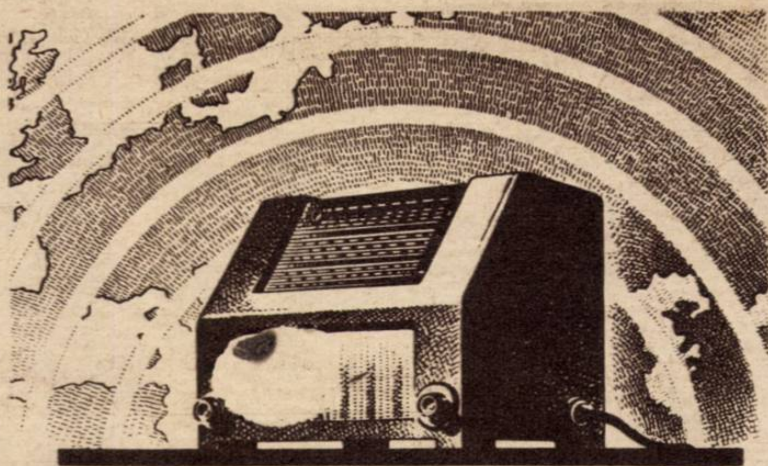
Bolnavi aduși pe străzile orașului Lyon, cu prilejul pelerinajului statuii Notre Dame de Boulogne, făcătoarea de minuni

Cei doi conducători ai destinelor portugheze, generalul Carmona, președintele Republicii și profesorul Salazar, președintele guvernului, asistă la o paradă a armatei la Lisabona

Celebrul portar de foot-ball, Graf, este astăzi maior în arma germană și a fost decorat recent cu Briliantele Crucii de Cavaler al Crucii de Fier, pentru faptele sale eroice pe front

D-voastră întrebaţi – noi vă răspundem

De ce? Pentru ce? Cu ce scop? Unde ?

Iată întrebările ce şi-le pune, aproape zilnic, fiecare dintre noi.

Acei ce participă la lupta Europei pentru libertate şi independenţă, acei ce au prilejul de a simţi pe propria lor piele grozăvia ameninţării bolşevismului dinspre Răsărit, aceia vor găsi un răspuns la aceste întrebări.

Şi totuşi trebue să avem necontenit în vedere obiectivul acestei gigantice lupte a popoarelor noastre, pentru care se jertfesc zilnic cei mai buni şi mai viteji dintre noi.

Invârtiţi butonul aparatului D-voastră de radio. Veţi găsi răspunsul la întrebările D-voastră. Puneţi întrebări — şi posturile germane de radio vă vor da răspunsul.

Vouă, camarazi de luptă români, viteji şi dârji, este inutil să vă arătăm, că glasul posturilor de emisiune germane nu constitue întotdeauna un lucru uşor şi simplu. Radio-ul german este vestitorul unei epoci noui, a unei ordine noui, vestitorul nouei comunităţi europene. Ca atare, el se adresează gândirii noastre.

Dacă vreţi să cunoaşteţi felul în care Europa de mâine, un continent al ţărilor libere şi independente, se va înălţa din jertfă de sânge a soldaţilor noştri şi din frământările popoarelor noastre; dacă vreţi să cunoaşteţi patima cu care luptăm pentru ideea progresului şi a justiţiei, pentru nemuritoarea noastră cultură europeană: atunci ascultaţi glasul Germaniei.

Emisiuni zilnice în limba română la Postul de radio Dunărea pe 325.4 m = 922 Kilocicli

Informaţiuni: (ora românească)

7.30 — 7.45
11.40 — 11.50
17.30 — 17.40
0.50 — 1.—
1.40 — 1.50

(şi pe unda scurtă D X O 40.92 = 6.010 kilocicli)

Un bogat program cântat şi vorbit la

22.15 — 23.—

Duminică:	piesă de teatru
Luni:	„Ştiaţi?"
Marţi:	ecoul Dunării
Miercuri:	Europa răspunde
Joi:	reflectoare
Vineri:	o privire în lume
Sâmbătă:	cabaret politic

Pe lângă aceasta, în programul fiecărei emisiuni se dau informaţii, reportagii de actualitate precum şi un comentariu al situaţiei

— CE vârstă ai ?

— Treizeci şi şapte ani.

— Regretăm, dar eşti prea vârstnic pentru a putea face parte din armata junglei. Nu vei putea suporta greutăţile războiului în pustietăţile Pacificului de sud...

In fiecare zi, sunt refuzaţi cu aceste cuvinte numeroşi soldaţi care vin să se angajeze în faimoasa „Task Force", armata condusă de generalul Mac Arthur şi utilizată în luptele împotriva japonezilor.

Aceşti soldaţi, sunt atraşi mai ales de soldele enorme pe care statul american le oferă celor care-şi riscă viaţa într'un climat ostil, acceptând să lupte nu numai împotriva vitejilor soldaţi niponi ci şi împotriva unei faune primejdioase.

In această armată americană, creată după modelul faimosului corp de armată japonez „Tatori", nu se primesc decât tineri atleţi în vârstă de cel mult treizeci de ani. Lumea îşi aminteşte şi astăzi vitejiile realizate de combatanţii faimoasei „Tatori" în timpul luptelor din Malaezia.

Din experienţele făcute până acum, rezultă că soldaţii mai vârstnici de 30 de ani nu pot suporta greutăţile epuizate ale luptei în junglă. Intr'adevăr, variaţiile de temperatură sunt extraordinare în insulele Pacificului de sud, unde se dau şi acum lupte foarte grele. Un soldat din „Task Force" sau din „Tatori" trebue să facă faţă căldurii înăbuşitoare de pe plajele insulelor coralifere şi frigului de pe înălţimile munţilor, el trebue să suporte ploile interminabile, subecuatoriale şi seceta cea mai istovitoare, într'un cuvânt el trebue să facă faţă celor mai neaşteptate situaţii climaterice şi fireşte şi militare.

Soldaţi japonezi şi prizonieri englezi la mormântul unui ofiţer britanic din junglă

OAMENI PENTRU JUNGLĂ

Generalul japonez Mazakazu Kawabe, unul dintre cei mai mari strategi ai războiului în junglă

Dreapta: **Soldaţi japonezi din corpul Special „Tatori", înaintând prin junglă**

Pe înălţimile muntelui Tambu care se ridică în mijlocul insulei Salamaua din Noua Guinee, soldaţii australienii de sub comanda generalului american Mac Arthur au trebuit să îndure frigul aspru din timpul nopţii, după căldura înăbuşitoare, sufocantă a zilei. Această temperatură violent alternantă a ucis foarte mulţi combatanţi.

In luptele care se desfăşoară de doi ani în spaţiul Pacificului de sud, elementele decisive au fost până acum flotele navale şi cele aeriene. Pe pământ, s'au împotrivit una alteia, două armate formate din câteva zeci de mii de oameni.

Aceste câteva zeci de mii de oameni sunt de fapt elementul care decide de soarta unei bătălii, având misiunea de a garanta şi de a întări victoriile aeriene sau navale prin cuceriri terestre.

Ei bine! armatele terestre din acest spaţiu geografic, trebuie să fie întru totul obişnuite cu clima şi relieful turmentat, foarte variat al zonei Pacificului de sud.

Superioritatea Japoniei asupra aliaţilor, a fost sprijinită pe faptul că în timp ce imperiul dela Soare-Răsare a întrebuinţat pe frontul din sud elemente originare din insula Formosa şi aclimatizate cu luptele din junglă, aliaţii nu au avut asemenea elemente.

Cele două armate „Tatori" şi „Task Force" se ciocnesc cu violenţă nemicşorată de luni întregi. Americanii se tem de precizia de tir a mortierelor cu tir scurt, utilizate de forţele japoneze. Japonezii sunt adevăraţi maeştri ai luptelor în păduri. Ei lasă pe inamic să se apropie pentru a-l ataca cu o asemenea precizie, încât pierderile lui sunt de multe ori îngrozitoare.

S'a ajuns astfel la lupte grele caracterizate prin săparea de măşti individuale la fiecare sută de metri. Soldatul american încearcă să se apere prin adăpostirea rapidă în gropi, de efectele nimicitoare ale unui foc de artilerie admirabil condus şi reglat.

De sigur că adăpostirea într'un teren mocirlos este şi treabă penibilă pentru americani. După ce au săpat masca individuală sau groapa de adăpostire, americanii sunt nevoiţi să pornească din nou la asalt prin lumina verde şi obositoare a pădurilor virgine de-alungul cărora luptele se desfăşoară într'un ritm lent şi înebunitor.

Inamicii americanilor sunt următorii: japonezii din faimoasele trupe „Tatori", reptilele şi ţânţarii. In deosebi paludismul, într'o formă extrem de gravă, face mii de victime. Cât despre reptile, acestea abundă sub toate formele şi dimensiunile.

In timpul nopţii, soldaţii japonezi obişnuiţi cu atacurile nocturne vin până la linia adversarilor, aruncând cu o precizie grenadele lor înzestrate cu o putere distructivă deosebită. După ce face acest lucru, soldaţii niponi se aruncă în luptele grele cu arme albe.

Dar în afară de adversarul biped, soldaţii americani au de luptat şi împotriva reptilelor. Există o anumită specie de lipitori veninoase, extrem de mici, care se strecoară prin veştminte şi se fixează adânc în carne provocând infecţii foarte primejdioase. Am descris numai o mică parte din greutăţile cărora trebue să le facă faţă soldaţii care luptă în Pacific. Cetitorul va înţelege cu uşurinţă de ce aceste lupte se desfăşoară într'un ritm atât de lent.

Stânga: **Paraşutişti japonezi aterizând pe o ploaie torenţială în mijlocul junglei ecuatoriale**

NEBUNIILE UNEI NOPŢI

Marte Harell cântând o melodie fermecătoare în filmul „Nebuniile unei nopţi". (Foto: Tobis-O. C. R.)

Un jazz extraordinar lansează melodiile filmului „Nebuniile unei nopţi" (Foto: Tobis-O. C. R.)

Redăm în pagina noastră cinematografică din acest număr subiectul unui film german de mare succes intitulat „Nebuniile unei nopţi" interpretat de Gustav Fröhlich, Marte Harell şi Theo Lingen. Iată-l:

INTR'O staţiune balneară, tânărul şi elegantul Peter caută prin toate mijloacele, să facă cunoştinţa frumoasei Gloria. Primele insuccese nu-l descurajează şi seara îl găsim, plimbându-se la lumina lunei, sub ferestrele Gloriei.

Aceasta e tocmai pe cale să adoarmă, când se aud bătăi disperate în uşa de legătură cu camera vecină.

O doamnă disperată, ţinând de mână pe un tânăr îmbrăcat numai în pijama, imploră pe Gloria să o ajute, înlesnind fuga tânărului care nu trebue găsit în camera ei.

Situaţia e penibilă. Tânărul care nu locueşte în acelaş hotel e nevoit să coboare prin balcon, Peter care vede totul, îl ia drept amantul Gloriei şi se îndepărtează, roş de gelozie. Dar domnul în pijama nu poate să coboare, fiind împiedicat de un grilaj de fier cu vârfuri ascuţite Pe deasupra, începe şi să plouă cu găleata. Tânărul în pijama se urcă din nou, căutând un refugiu în vreuna din camerele hotelului.

Gustav Froehlich, Marte Harell şi Theo Lingen, cei trei interpreţi principali ai filmului (Foto: Tobis O. C. R.)

Seara, Gloria află că domnul în pijama este bărbatul legitim al vecinei ei de cameră, şi că mătuşa acesteia o va desmoşteni dacă află de căsătoria oficială în taină.

Gloria protejează mai departe pe cei doi soţi, mijlocind corespondenţa lor. O scrisoare e surprinsă de Peter, care trăgând concluzii greşite, vrea să surprindă pe Gloria în flagrant delict. O împrejurare nefavorabilă, însă face că tocmai el să ajungă bănuit de Victor.

Explicaţiile care au loc în dimineaţa următoare, au darul să încurce lucrurile şi mai mult. Prietenii stricate, logodne desfăcute, lacrimi amare par a fi sfârşitul. Dar în ultima clipă o explicaţie dintre Peter şi „domnul cu pijamaua" lămureşte situaţia pe deplin şi de acum înainte, nimic nu mai poate turbura fericirea a două perechi.

Stânga; Gustav Froelich şi Marte Harell, parteneri ideali în filmul „Nebuniile unei nopţi" (Foto: Tobis-O.C.R.)

El nimereşte tocmai în camera lui Peter şi o surprinde acesta, în momentul când vrea să-i împrumute un costum.

Noaptea devine din ce în ce mai agitată. Bănuielile lui Peter împotriva Gloriei cresc neîncetat, dar şi dragostea pentru Gloria creşte în aceeaş măsură.

A doua zi soseşte un alt tânăr: Victor, şeful unei orchestre de jazz. Intâmplător, Peter e prietenul lui, iar Gloria primadona lui.

Victor iubeşte deasemenea pe Gloria. Gelozia lui Pater nu mai cunoaşte margini. Recurge la fel de fel de intrigi pentru a-l face pe Victor să renunţe. Dar totul e în zadar.

Jos: Una dintre cele mai amuzante scene ale filmului (Foto:Tobis-O.C.R,

ŞAHUL PERSIEI LA SFÂNTA ELENA

(Continuarea din pag. 3-a)

Foştii rivali se înţeleseră pe teritoriul care forma însuşi mărul discordiei politice. Pahlewi s'a văzut nevoit să fugă în străinătate. N'a urmat exemplul lui Ahmed, adică n'a furat averea statului, ci a plecat cu averea sa personală care se cifrează la 25 de milioane de lire sterline.

In viaţa pe care o duce la Sf. Elena, fostul şah are prilejul să mediteze la existenţa lui Napoleon, modelul şi inspiratorul său.

Pe tronul Iranului s'a urcat Mahomed Reza, cel mai mare dintre copii săi.

MARINA... ELVEȚIANA

(Urmare din pag. 4-a)

fruntat abilitatea spionilor, în largul oceanului şi mării, ei trebue să facă faţă celor mai gingaşe şi în acelaş timp dramaticei situaţii.

Navigând cu toate luminile aprinse, vasele elveţiene par nişte simboluri ale păcii într'un ocean al besnei şi desnădejdei. Câteodată, în toiul nopţii, radiotelegrafiştii sunt treziţi de apelurile unui vas beligerant care se scufundă. Când naufragiaţii se află la o distanţă prea mare, apelul, oricât de desperat ar fi, rămâne fără răspuns. Marinarul elveţian a relatat cum a asistat la naufragiul unui vas petrolifer american, torpilat de un submarin german. Oceanul ardea pe o mare suprafaţă, şi marinarii yankei trebuiau să lupte cu dubla primejdie a apei şi a focului. Imense proiectoare luminează bordul vaselor elveţiene, care par pregătite pentru o festivitate navală.

Pavilioanele şi numele vaselor sunt evidenţiate printr'o lumină puternică. Până în momentul de faţă, nu s'a înregistrat nici un accident de navigaţie survenit de pe urma vreunei confuzii. Deseori, se întâmplă ca vasele elveţiene să fie oprite în largul mării de unităţi americane sau engleze.

Atunci au loc controale severe, legate de riscuri foarte mari pentru marinarii ispitiţi de câştigurile contrabandei. Submarinele germane n'au oprit până acum nici un vapor elveţinan. Viaţa de bord se desfăşoară într'un ritm calm, ca şi acela al vieţii naţionale elveţiene. Marinarii ştiu că înţelepciunea politică a conducătorilor federali a isbutit să înlăture pericolul războiului, dar că n'a putut înlătura primejdia lipsurilor alimentare. De aceea, echipajele elveţiene se străduesc din răsputeri să-şi facă datoria, pentru a micşora lipsurile celor din patrie. Absorbiţi de munca de bord, oamenii abia îşi dau seama că planeta este cuprinsă de incendiul conflictului. Marinari şi vapoare trec calme peste cimitirele marine, sub oblăduirea pavilionului naţional al cărui simbol este crucea carităţii.

„REALITATEA ILUSTRATĂ." Editura „Ziarul" S. A. R. Bucureşti. Reg. Com. 300/938 Inscrisă sub Nr. 239, Reg. Publ. Periodice la Trib. Ilfov S. I Com. Revistă săptămânală tipărită la Heliogravură şi un supliment „De toate pentru toţi". Redacţia şi administraţia, Str. Th. Masaryk 17, Bucureşti. Cec Poştal 4083. Red resp nsabil: G. Ionescu. Preţul abonamentelor: 6 luni (26 numere) lei 780; 3 luni (13 numere) lei 390. Pentru instituţii şi autorităţi Lei 3000 anual. Plata taxelor poştale în numerar conform aprobării Direcţiei Generale P.-T. T. Nr. 15.585/939.

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ" Bucureşti, Str. Sărindar, 5-7-9 Inmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerţului Bucureşti. Tipărit la 16-XI 1943.

DOUĂ REVISTE COMPLETE IN ACELAŞ PREŢ

9—15 DECEMVRIE 1943
Nr 879 — ANUL XVII
— 30 LEI —

Oamenii vor părăsi oare PĂMÂNTUL ?

Pete în soare, care demonstrează că și marele astru a început să se stingă prin unele locuri.

UN spectacol care ne poate consola de greutățile prezentului, este acela al universului. El ne oferă motivul unei visări fantastice. In timp ce suntem preocupați de sfârșitul războiului și de grijile mărunte ale vieții există foarte mulți savanți, oameni ce nu pot fi acuzați că și-au pierdut mințile, care se gândesc cu seninătate și câteodată cu groază la sfârșitul lumii. Credincioșii și savanții meditează pe aceiași temă a sfârșitului lumii, dar fiecare în alt fel.

Cum se va sfârși viața universului ? Va fi oare acest sfârșit precedat de anumite semne. Dacă întrebați pe omul de pe stradă cum se va sfârși lumea, vă va răspunde că printr'un bombardament ceresc, prin prăvălirea aștrilor peste sărmana noastră planetă turtită. Fiecare din noi își imaginează altfel sfârșitul pământului. Savantul își bizue imaginația pe datele precise oferite de studiul cerului și se știe că cercetarea lumii astrale se face cu ajutorul unor aparate optice de o mare preciziune.

Din fericire, savanții prevăd un sfârșit al pământului mai liniștit, mai calm ; o moarte mai senină decât aceea închipuită de profani.

Să n'avem nici o grijă : pământul nu va fi bombardat din cer, atmosfera noastră nu va fi otrăvită de emanațiile gazoase ale unor comete.

Astronomul Eddinglon sprijinindu-se pe calculul probabilităților, afirmă că universul se va reîntoarce în neantul din care s'a născut, fără prea mari și dureroase frământări. Universul se îndreaptă cu fiecare clipă astronomică spre neantul din care a ieșit.

Vreți lămuriri ?

Iată una din numeroasele ipoteze construite în această privință de savanți : Fiecare știe că astrele luminează atâta timp cât temperatura lor nu a scăzut la 273 de grade sub zero. Radiația luminoasă micșorează greutatea astrelor. Cu fiecare secundă, soarele pierde, luminând pământul, patru milioane tone din greutatea lui. Dar ce este această radiație ? Razele sau așa numiții „fotoni" se îndepărtează de astru cu viteza luminii și se răspândesc în univers. Savanții presupun că universul se va descompune lent în „fotoni", in particule luminoase, până în clipa când moartea va lua locul vieții în lumea cosmică.

Dar să ne întoarcem la treburile noastre pământești. Spuneam că soarele pierde patru milioane de tone pe secundă din greutatea lui, numai prin faptul că-și răspândește lumina în univers. Ați putea trage concluzia că soarele urmează să dispară. Dacă ar fi să credem spusele savanților, s'ar crede că soarele a trecut vârsta maturității de cincizeci de ani omenești. El coboară acum pe panta ce duce spre bătrânețe și spre moarte. Va veni poate ziua când el nu va mai fi un astru și nici măcar o făclie : ziua când va fi o sărmană feștilă stinsă. Ce se va întâmpla atunci pe pământ ? Evenimente teribile. In primul rând, planeta noastră, nemaiprimind căldură solară, se va îndrepta prin spațiu spre un alt astru capabil să-i dea căldura necesară. Când se vor întâmpla aceste lucruri fantastice ? Peste un... miliard de ani.

Mai există și o altă ipoteză mai puțin surâzătoare. Pământul ar putea deveni dintr'odată ceeace în limba astronomilor se numește o „nova". Afirmația noastră nu vă impresionează pentrucă nu știți ce este o „nova". Aflați că o „nova" este un astru care, ajungând la un anumit grad al evoluției sale, se aprinde fantastic și arde ca un artificiu.

Inchipuiți-vă ce s'ar întâmpla cu locuitorii pământului, în clipa astronomică când ar lua foc. Ar arde ca niște șoareci în cursă și universul ar mirosi a friptură de om.

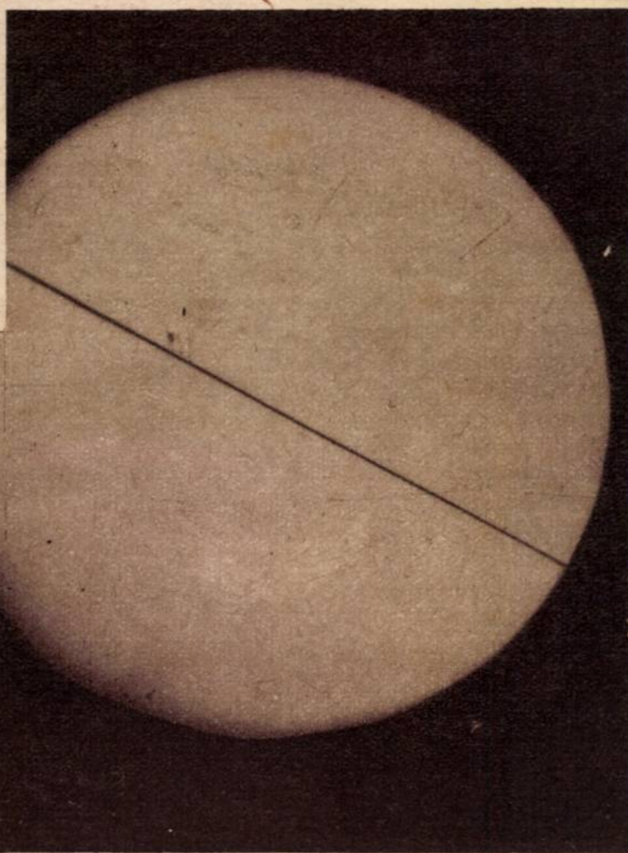
In privința aventurilor cosmice de felul unei întâlniri a planetei noastre cu o cometă, s'a dovedit că aceste corpuri cerești sunt gazoase și că dacă pământul ar străbate coada unei comete, am simți aceleș efect resimțit de călătorii unui tren expres, care a trecut printr'o pânză de păianjen.

Dar dacă soarele s'ar întâlni în drumul lui cu un alt soare, adică cu un corp ceresc de aceleaș dimensiuni și cu aceiași putere de încălzire, atunci pământul ar trebui să-și schimbe cursa și efectul ar fi că oceanele noastre ar îngheța șase luni pe an pentruca în celelalte șase luni să fiarbă.

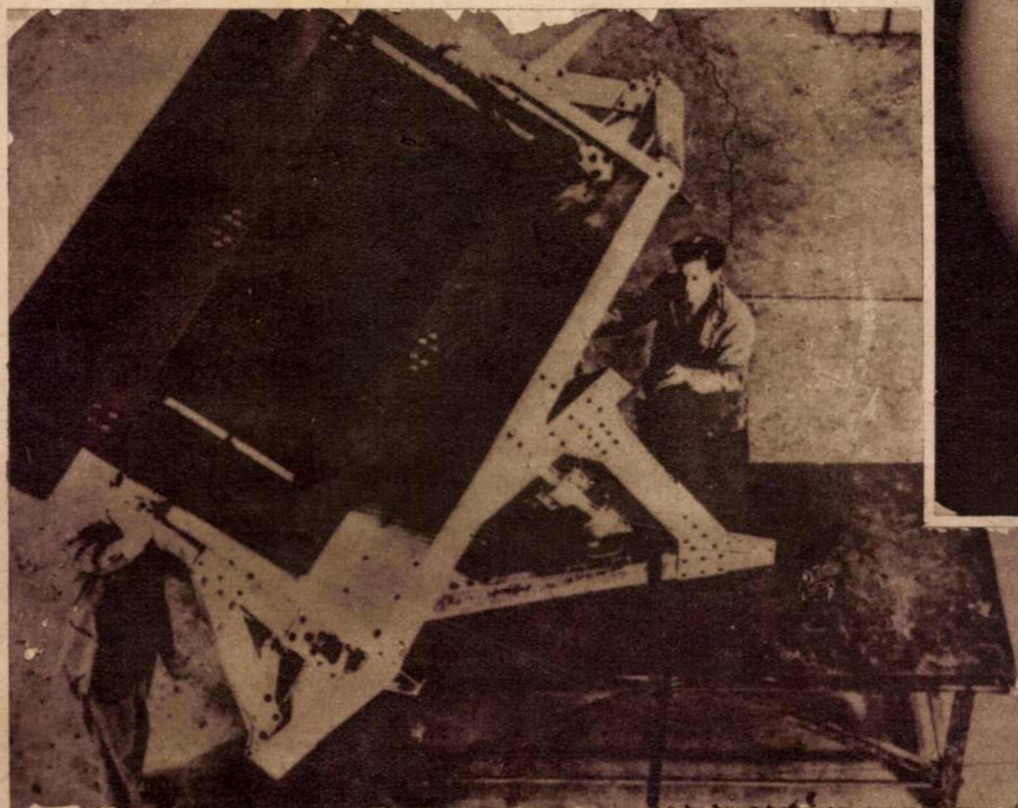
Va veni ziua când soarele și pământul nu vor conține nici cea mai mică urmă de căldură. In această zi îndepărtată, rezervele de radium, de actinium și de therium ascunse în mădularele planetei noastre pentru a da lumii minimale și poate organice căldura necesare, se vor fi epuizat. Ce se va întâmpla atunci ? Este posibil ca oamenii, să realizeze până la această dată îndepărtată mijloacele tehnice care le vor permite să se mute pe o altă planetă, pe una din numeroasele planete din numeroasele sisteme solare existente în univers. Frumoasă, dar îndepărtată perpectivă !

In Carolina de Sud (America) există dovada că pământul s'a ciocnit cândva cu o cometă. Iată urmele acestei ciocniri.

Dreapta : O fotografie a Soarelui.

Stânga : Aparat uriaș cu care se pot fotografia petele din Soare.

FEMEI CARE AU SBURAT

IN mijlocul evenimentelor care se desfăşoară sub privirile noaste încordate, moartea unei femei aviatoare a trecut nebăgată în seamă. O telegramă din Wichy anunţă că în oraşul de reşedinţă al guvernului francez, a murit în urma unei boli, cunoscută aviatoare Madeleine Fotenoy născută Charnaux şi devenită celebră cu acest nume.

Madeleine a fost singura din cele cinci aviatoare de seamă ale lumii, care a murit în patul ei, ca orice sclav al pământului.

Inaintea ei, Helène Bozcher, Amelia Earhard, Lena Bernstein şi Edméex Jarlaud au sfârşit tragic în cursul unor expediţii aeriene.

Odinioară, în vremurile eroice ale aviaţiei, când o femee îndrăznea să se urce într'o pasăre metalică, era un eveniment sensaţional care atrăgea luarea aminte a presei din întreaga lume.

Prima aviatoare femee, tot o franceză, Madame Laroche a căzut în cursul primului sbor şi atunci oamenii înţelepţi şi cuminţi au tras următoarea încheere:

„Nu este o meserie pentru femei!

Este oare adevărat? Se pare că nu. Prezentul ne oferă imaginea eroică a tinerelor aviatoare sanitare care şi-au riscat viaţa pentru a salva mii de răniţi pe front.

Viaţa aviatoarelor romånce din „Escadrila Albă" a fost descrisă cu îndemânare şi ralism de reporterii care le-au văzut la lucru.

Fapt este că la începuturile aviaţiei, s'a crezut că o femee nu trebue să se urce în văzduh deoarece înălţimile i-ar fi funeste. S'a crezut că pentru aviaţie este nevoe de nervi, de reflexe foarte puternice şi active care ar lipsi femeilor. Calităţile morale ale femeii n'ar fi putut suplini lipsa celor fizice şi la urma urmei, moartea tragică a aviatorului nu trebuia să devină un destin împărtăşit şi de femei.

Şi totuşi, femeile s'au simţit întotdeauna atrase de aviaţie. Ea le-a vrăjit. Printre femeile care s'au ilustrat în greaua carieră a sborului, Medeleine Charnaux a fost poate cea mai de seamă şi mai înzestrată.

Când era tânără Madelaine s'a făcut cunoscută datorită talentului ei de sculptoriţă. Dar aviaţia a făcut-o celebră. După mai multe raiduri făcute în Africa, Madelaine care avea o constituţie nervoasă de oţel, a luat parte la mai multe meetinguri de aviaţie acrobatică.

In anul 1934 a bătut recordul altitudinei. In anul 1927 pe bordul avionului „Rafala" a câştigat cinci recorduri internaţionale dintre care două de viteză.

In acelaşi an, a cucerit şi recordul de viteză pe distanţa de 1000 de kilometri parcursă cu avioane de viteză medie, record pe care-l deţinuse înaintea ei, Helène Boucher.

A fost răsplătită cu Legiunea de Onoare. Şi tocmai atunci a isbucnit cel mai trist dintre războaiele Franţei. Aviaţia a rămas un ideal inaccesibil căruia i-a închinat câteva articole şi studii în revistele de specialitate.

Nemai putând să fie aviatoare, a devenit literată şi iat-o conducând la Paris o colecţie literară intitulată: „Lectures 1940".

Anul trecut, Madeleine a publicat amintirile ei de aviatoare care au apărut sub titlul „Patima cerului". După moartea acestei femei curagioase, cu o viaţă atât de interesantă, s'a aflat că este autoarea unui roman a cărui acţiune se petrece de asemeni în mediul aviatic şi al cărui titlu este următorul: „Cine a ucis pe Marina Sturm?".

Madeline Charnaux a fost sculptoriţă, aviatoare şi scriitoare. O femee excepţională ca de altfel surorile ei intru aviaţie.

Una din acestea, Helène Boucher era o fată fină, cultivată şi foarte distinsă. După modesta ei aparenţă n'ai fi spus că este femeea cu „şapte recorduri internaţionale". De mic copil s'a simţit chemată de vehiculele rapide. La 12 ani conducea motocicleta fratelui ei, la 16 ani participa la curs de automobil pentruca la 18 ani să devină aviatoare după ce înlăturase rezistenţa familiei. A murit la 26 ani după ce culesese aplauzele întregii Europe nimerind cu avionul în coroana unor copaci.

Americana Amelia Earhard a vrut să sboare din aceleaşi motive ca ca şi Helène. Voia să dea exemplul curajului femenin. Şi astfel din institutoare s'a transformat în aviatoare. Işi propusese să parcurgă 43.300 de kilomerii. Dar a murit glorios în Oceanul Pacific.

Madeleine Fontenoy, născută Charnaux, una dintre cele mai temerare aviatoare pe care le-a avut Franţa

Edmée Jarald a murit în anul 1939 în timpul unor exerciţii cu planoarele. A fost deţinătoarea unor recorduri de viteză, s'a remarcat ca paraşutistă şi ca sanitară aeriană.

Moartea cea mai groaznică a fost aceea a Lenei Bernstein care s'a sinucis în ziua când şi-a dat seama că agravarea vederei suferea de o boală de ochi, nu-i mai permite să-şi continue o carieră care corespundea idealului ei.

Celebra aviatoare germană Vera V. Bissing

Sus (în medalion); Aviatoarea franceză Lena Bernstein, care s'a sinucis, când şi-a dat seama că vederea nu-i mai permite să zboare

Dreata: Hélene Boucher, care a deţinut nu mai puţin de şapte recorduri internaţionale

Dreapta: Aviatoarea Amelie Earhard, care şi-a găsit moartea în valurile oceanului

Cum se face un ziar JAPONEZ

O singură editură din Tokio, pe nume Kovansha, tipărește opt ziare ilustrate cu un tiraj total zilnic de peste 19 milioane de exemplare. Ziarul cel mai modest atinge un tiraj de ceva mai mult de un milion exemplare, pe când cel mai răspândit se tipărește zilnic în patru milioane exemplare. Am dat un singur exemplu, menționând una dintre zecile de edituri și numai opt dintre sutele de ziare și reviste editate zilnic în milioane și milioane de foi.

O editură ca cea de mai sus folosește desigur o armată întreagă de reporteri, redactori, fotografi, desenatori, curieri, distribuitori, etc. Cele mai moderne mijloace stau la dispoziția ziaristului japonez: radio, telegraful, telefonul, automobilul, avionul chiar (în special pentru reportagiile de război), fără a mai vorbi de elementul principal și etern în această sbuciumată meserie: talentul.

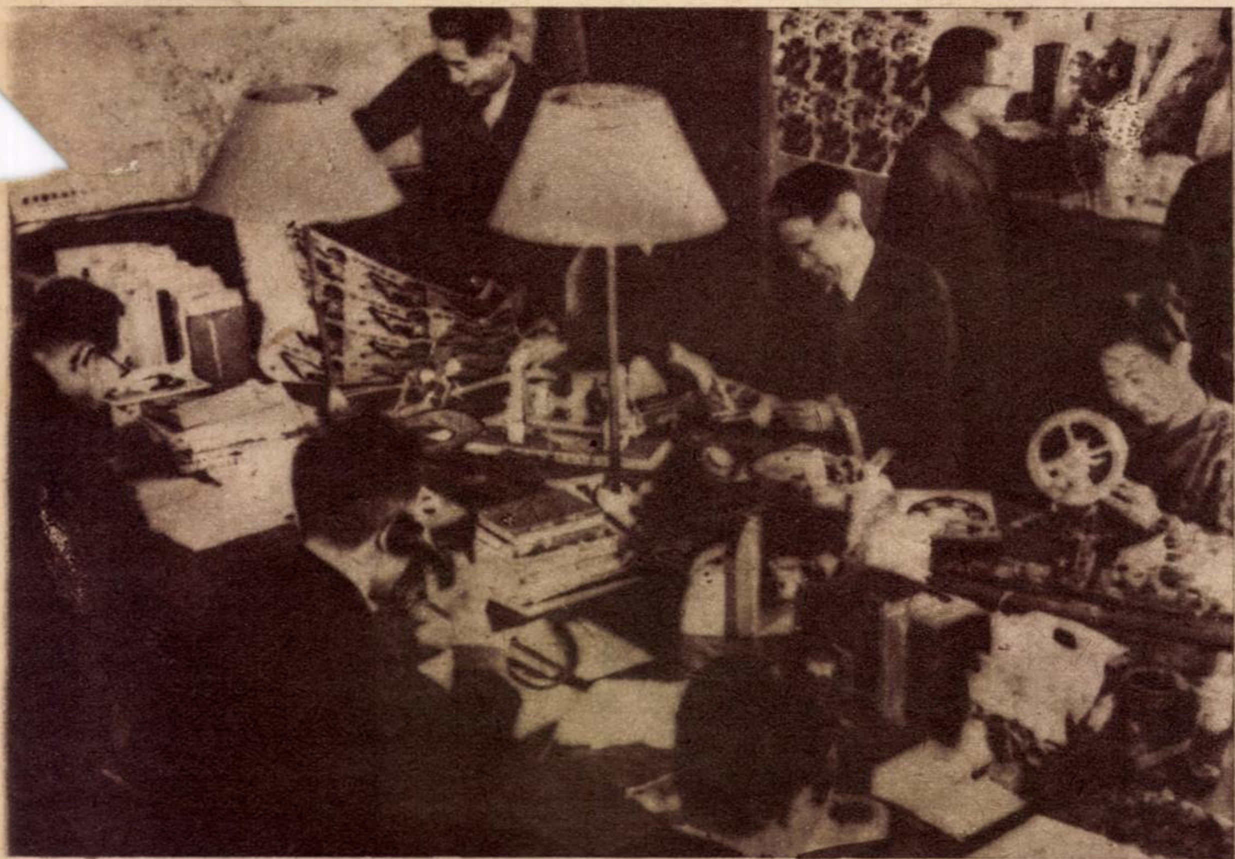
Dacă birourile au aspectul marilor redacții europene, dacă rotativele cele mai perfecționate lucrează neîncetat în grăbitul ritm al Occidentului, tradiția japoneză și-a păstrat totuși chiar în aceste oaze de europenism savuroasa ei atmosferă caracteristică. Cei mai mulți ziariști japonezi lucrează tot la biroul scund, înălțat doar cu doi-trei decimetri deasupra podelei, cu picioarele strânse sub ei — poziție pe cât de comodă pentru oriental, pe atât de chinuitoare pentru noi, — în kimono, cu pereții camerei tapetați cu picturi și scripte pe suluri. Pe scurt, într'un ansamblu prielnic gândirii și inspirației omului din țara Soarelui. Chiar imensul furnicar de agitație și febrilă activitate, care este clădirea unei mari edituri, își păstrează fondul pur, imuabil, pe care se grefează exteriorul importat.

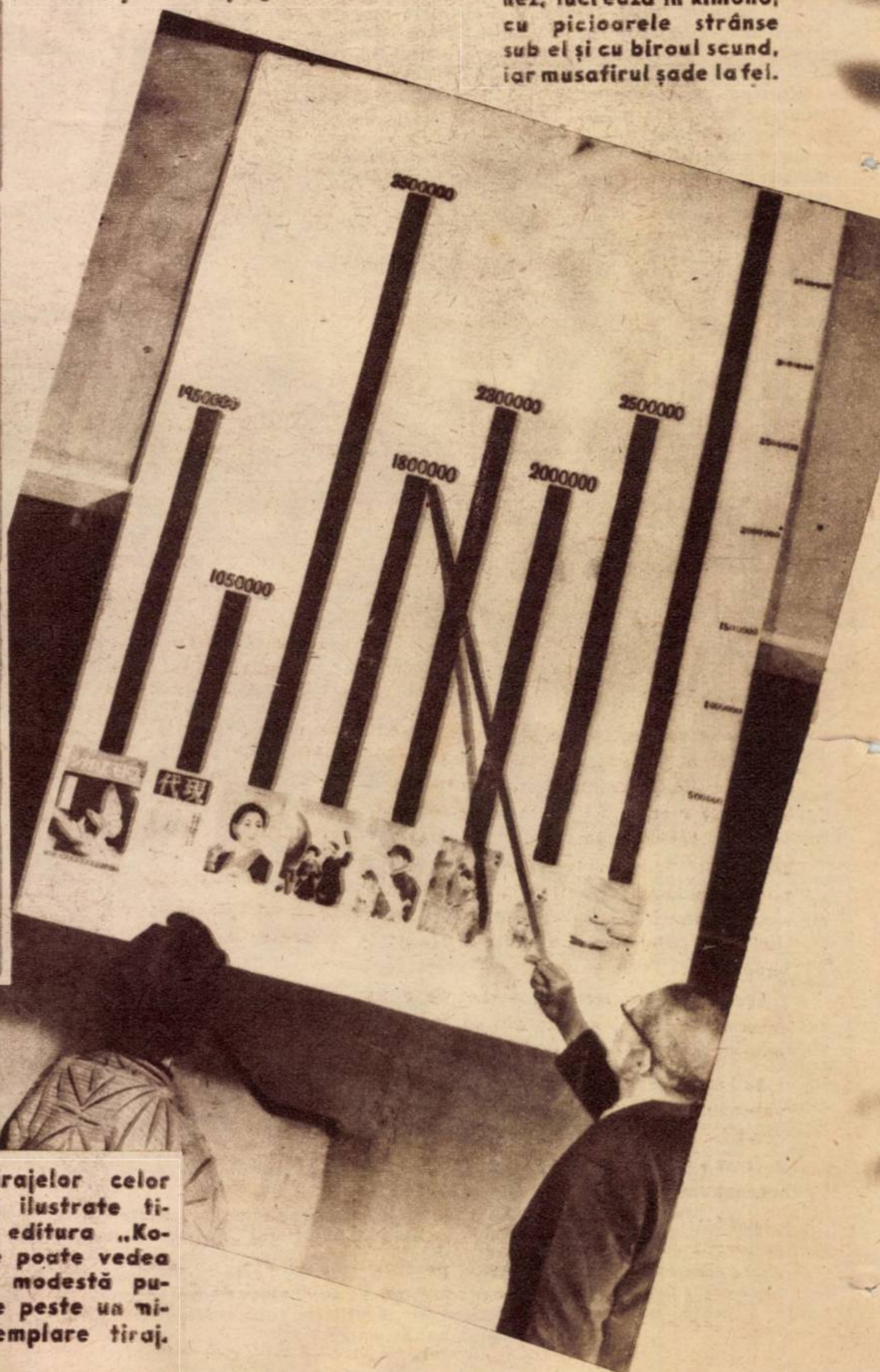
Stânga: Fotografierea unei vedete, pentru „pagina întâia".

Sus: Redactorul japonez, lucrează în kimono, cu picioarele strânse sub el și cu biroul scund, iar musafirul șade la fel.

Redacția Paginii Copiilor. Redactorii se amuză, la rândul lor, de năzbâtiile pe care le vor ceti a doua zi copilașii imperiului nipon.

Graficul tirajelor celor opt gazete ilustrate tipărite de editura „Kovansha". Se poate vedea că cea mai modestă publicație are peste un milion de exemplare tiraj.

VAPOARELE viitorului

Vasele mari de transport ca acesta, vor căpăta o mare viteză grație sistemului preconizat de Lenoir

Un inginer francez, pe nume André Lenoir a isbutit, după o muncă de 20 de ani, să pună la punct un nou sistem de construire a vapoarelor de comerț.

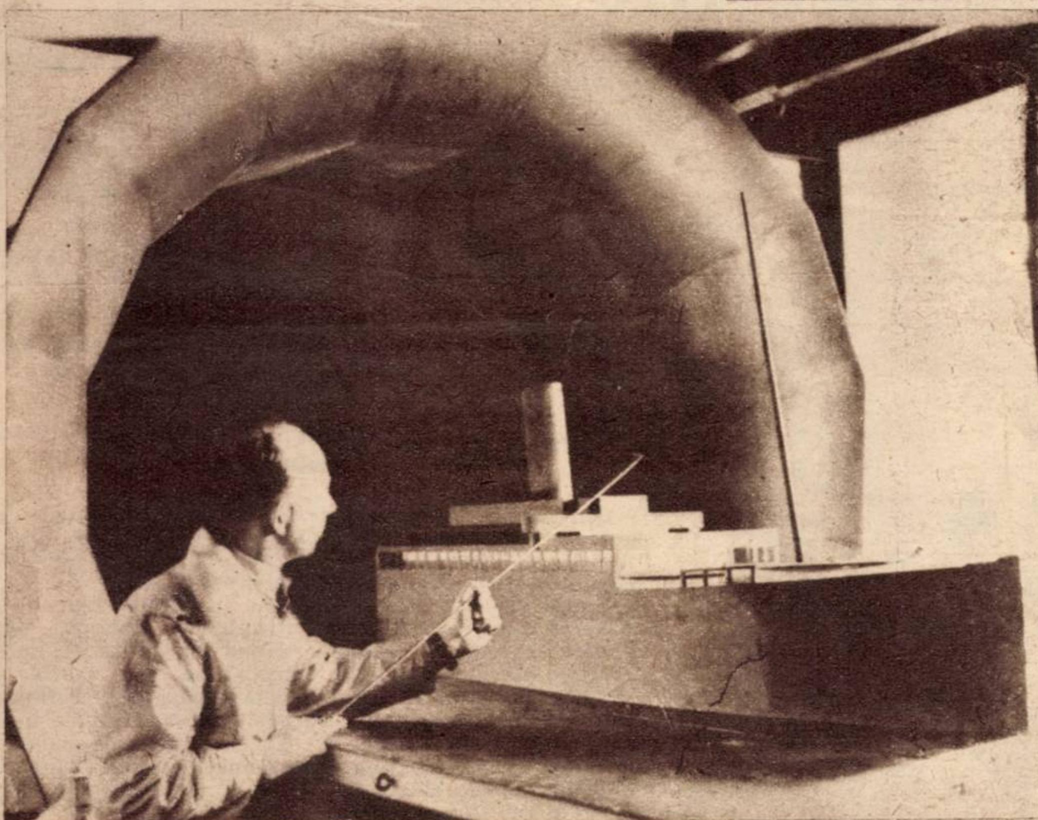
După părerea acestui specialist, vasele din marina franceză de comerț vor rămâne un vestigiu al unui trecut în care se integrează și înfrângerea din actualul conflict.

De fapt, flota franceză, atât cea de războiu cât și cea comercială, a fost, fie scufundată de germani, fie luată în stăpânire de englezi și de americani.

Franța este astăzi o forță maritimă lipsită de importanță și în interesul imperiului său colonial, răspândit pe suprafața planetei, ea trebue să se gândească de pe acum la reconstruirea mijloacelor de navigație.

Din acest punct de vedere, descoperirea lui André Lenoir va face din flota franceză de după războiu, cea mai modernă din lume.

Trebue să spunem dela început, că ideea principală a inginerului naval francez este foarte simplă: vasele trebueșc construite cu mai multe elice, pentru ca efortul motric să se repartizeze asupra mai multor mijloace mecanice de propulsiune.

Stânga: Inginerul André Lenoir și modelul redus de vapor pe care își demonstrează invenția

Prin așa numita micropropulsiune, viteza vaselor se va mări, fără să fie necesară pentru ajungerea la acest rezultat o cheltuială mai mare de carburanți.

Fără să intrăm în detalii tehnice, vom spune că inventatorul francez susține și a demonstrat în fața specialiștilor, greșala elicei unice.

Se știe că pentru a mări forța de propulsiune a unei elice se impune mărirea volumului acesteia. Posibilitățile de construcție ale elicelor nu depășesc însă un diametru de cinci sau șase metri. S'a ajuns la neputința de a se mări viteza vaselor moderne datorită credinței că elicea unică este principiul cel mai temeinic al navigației. In felul acesta, vapoarele moderne nu au isbutit să depășească viteza corăbiilor antice, puse în mișcare de un număr de câteva sute de vâslitori sau galerieni. Lenoir s'a gândit la galerele rapide ale antichității.

Ideea sa fundamentală a fost de a mări viteza vaselor prin construirea unui număr din ce în ce mai mare de elice. Vapoarele imaginate de inginerul francez au până la 40 de elice.

In atelierul lui André Lenoir sunt expuse prototipurile vapoarelor pe care vrea să le construiască de 20 de ani, de când face experiențe la Joinville. Pacheboturile lui Lenoir au o formă elegantă și sunt puse în mișcare de mai multe elice, mai pătrunzătoare și mai motrice decât elicele mari și „unice".

Fiecare din aceste elice este acționată de un motor care primește curent electric dela centrala vasului. S'a constat în urma unor experiențe făcute pe fluviile franceze, că forța motrică a vapoarelor sporește, în timp ce consumul de carburanți scade.

Din punct de vedere al manevrei, se pare că micropopulsiunea are darul de a face din orice vapor, indiferent de capacitatea lui, o unitate extrem de ușor de maniat.

Se știe de câte cheltueli este legată remorcarea vaselor mari în porturi. Vapoarele cu mai multe elice se pot lipsi de remorchere și chiar de cârmă.

Elicele fiind independente, asigură în mod perfect manevra. Vasul poate să frâneze în mod brusc, să se învârtească în loc și să realizeze orice fel de altă mișcare.

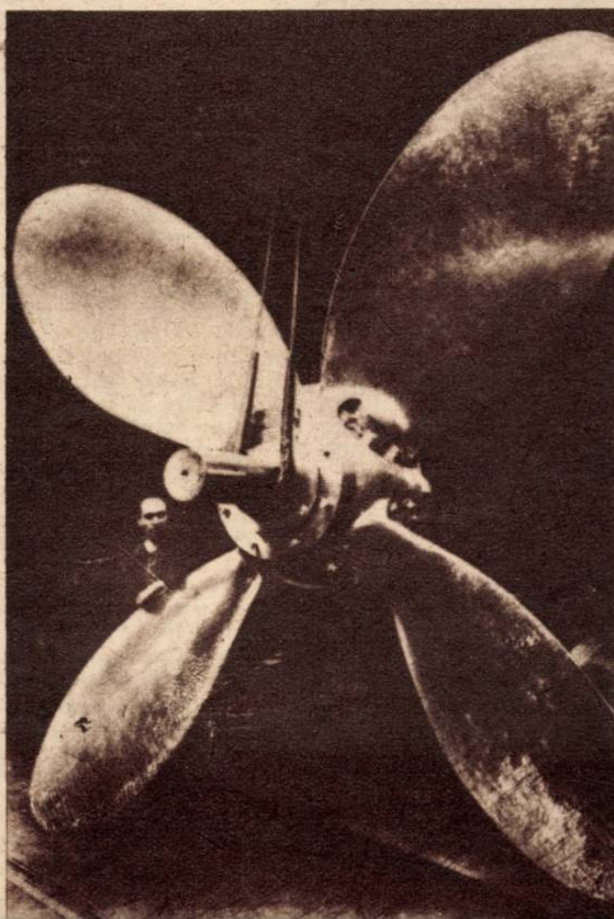
Foarte multe accidente inerente navigației pot fi evitate printr'o manevră suplă. Grație unui sistem cu totul special, elicele pot fi reparate chiar când vasul se află în călătorie.

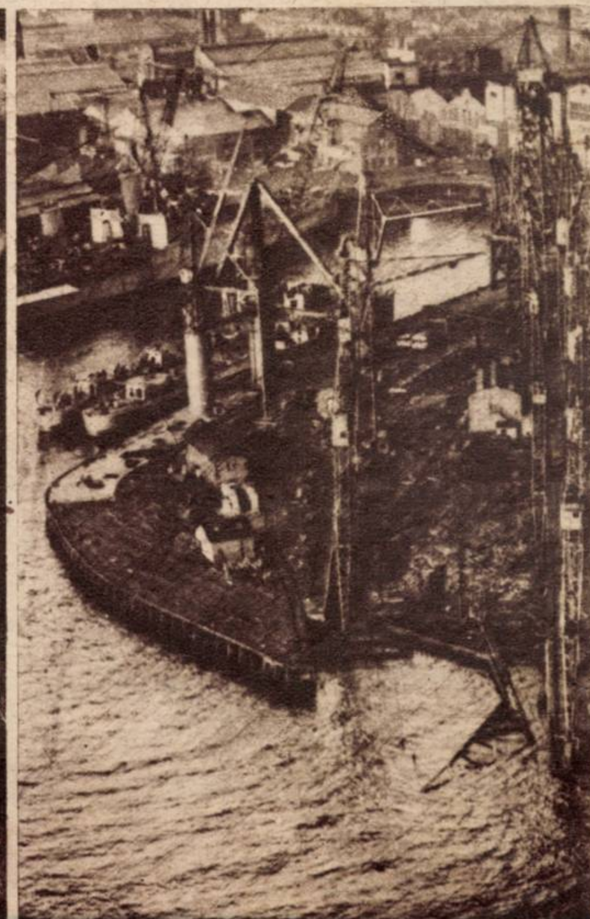
După cum se poate vedea, invenția lui Lenoir constitue o adevărată revoluție în istoria navală.

Ea este rezultatul a douăzeci de ani de muncă intensă și de frecvente experimentări, dar realizarea este în funcție de condițiile viitoare ale existenții politice și economice ale Franței.

Lenoir a făcut o mare expoziție de modele de vapoare pentru navigația maritimă și fluvială, aplicându-și principiul atât de simplu, dar pare-se tot pe atât de ingenios.

Marile invenții seamănă cu descoperirea Americei și cu faimoasa poveste a oului lui Columb.

Jos (stânga): Inventatorul André Lenoir lângă una din elicele construite de el. (dreapta): Două vase pe care Lenoir își experimentează sistemul mai multor elice

Muzeul ARMELOR ciudate

IN decursul veacurilor, multe invenţii cu caracter militar s'au dovedit nepractice, deşi privite dintr'un anumit punct de vedere erau destul de ingenioase. Muzeele militare sunt adesea incomplecte şi chiar faimoasa colecţie de arme din „Palatul Invalizilor" din Paris nu cuprinde toate armele propuse şi câteodată admise de Ministerul de Războiul al Franţei.

Vom vorbi în cele ce urmează despre câteva arme desigur ingenioase, dar impracticabile din pricina ciudăţeniei lor. Cetitorii vor zâmbi şi se vor gândi desigur la filmele acelea comice în care ni se arăta „ultimele invenţii tehnice" din epoca aceea melancolică şi totuşi fericită când „bunica era fată".

Una din aceste arme ciudate a fost desigur tunul cu vapori al lui Parkins. Cetitorul n'a aflat că puterea vaporilor a fost aplicată în balistică.

Tunul inventatorului francez Parkins se compunea dintr'un tub de fier umplut în partea sa superioară cu apă. Proectilul servea de dop. Sub tub se aprindea un foc mare şi când apa începea să fiarbă, forţa vaporilor arunca la distanţe mai mari sau mai mici proectilul.

Tunuri vechi distruse din cauza greutăţii de a le deplasa. Azi, piese curioase de muzeu.

De foarte multe ori, tunul se decidea greu să facă treaba pentru care era destinat. Cu prilejul primei experienţe făcută la Vincennes, în anul 1828, specialiştii Ministerului de Războiu francez au trebuit să aştepte un ceas şi un sfert până când apa a început să fiarbă producând presiunea necesară.

Tunul lui Parkins pretindea din partea obiectivelor sale o imobilitate pe care nici măcar fotografii de acum cincizeci de ani nu o cereau modelelor lor.

In schimb, când intra în funcţiune, era în stare să tragă patruzeci de lovituri succesive. Dar şi în privinţa aceasta dezavantajele erau destul de mari întrucât o parte din proectile cădeau la o distanţă de 300 de metri în timp ce o alta ajungea până la o distanţă de 1200 de metri.

Principalul defect al tunului cu aburi era marea cheltuială de carburanţi: pentru a trage cele patruzeci de obuze, tunul lui Parkins a avut nevoe de o cantitate de 352 de kg. de cărbuni, 100 de kilograme de lemne şi 1150 de kilograme de apă. Un asemenea material era greu de transportat în timpul unei campanii. Pe de altă parte, tunul care pentru a funcţiona avea nevoe de un foc de dimensiunile unui incendiu, putea fi observat cu uşurinţă de inamic. Tunul pneumatic foarte ingenios conceput, n'a avut mai multe şanse decât fratele său cu aburi. Tunul acesta se baza pe principiul presei hidraulice iar proectilul servea drept piston.

Pe hârtie, viteza iniţială a proectilului trebuia să fie de 4500 de metri pe secundă ceeace i-ar fi asigurat o rază de acţiună importantă. In realitate, tunul pneumatic isbutea să găurească o placă metalică groasă de un centimetru, plasată la o distanţă de... 2 metri de gura armei.

O armă interesantă din aceiaşi vreme când „bunica era fată" este şi mitraliera cu forţă centrifugă. Arma aceasta, inventată la finele veacului trecut, putea să tragă un număr de 400 de proectile pe minut. In anul 1901 condiţiile de tir au fost ameliorate astfel că s'a obţinut un număr de 800 până la 1000 lovituri pe minut.

Stânga: Primul obuzier perfecţionat, utilizat în războiul trecut.

Un aruncător de grenade utilizat pe vremea războiului trecut. Astăzi, piesă de muzeu.

Din păcate defectul acestei arme ingenioase era că gloanţele nu erau toate destinate inamicului. De foarte multe ori, servanţii cădeau şi ei victime ale ciudatei invenţii. Mitralieră centrifugală, nu glumă!

Tunul electric este o invenţie a unui avocat francez care se pare că avea mai puţin darul elocinţei decât pe acela al tehnicei. Tunul acţiona cu ajutorul curentului electric, dar forţa sa de percusiune era foarte redusă.

Zece ani după apariţia acestei invenţii, în Norvegia s'a pus în funcţiune un tun cu aceleai principii de bază, dar care isbutea să arunce la oarecari distanţe obuze cu o greutate de... zece kilograme. Obuzele aveau o formă originală de bobine electrice pentru a putea fi mai uşor încărcate cu curent electric.

Un alt model al tunului electric funcţiona cu ajutorul unui magnet-electric.

Tunul era construit din celuloid pentru a fi mai uşor de mânuit.

Arma nu avea decât un mic defect: proectilul zbura cu mică viteză.

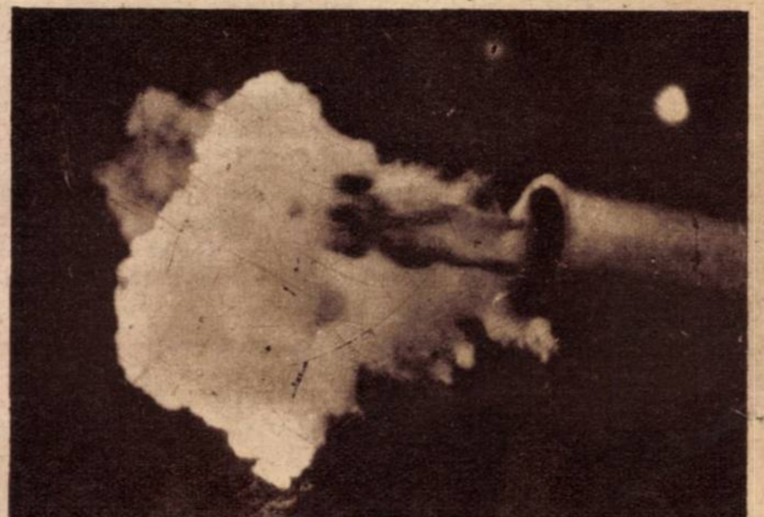
Pentru a-i mări viteza ar fi trebuit să i se lungească ţeava cu... câteva sute de metri.

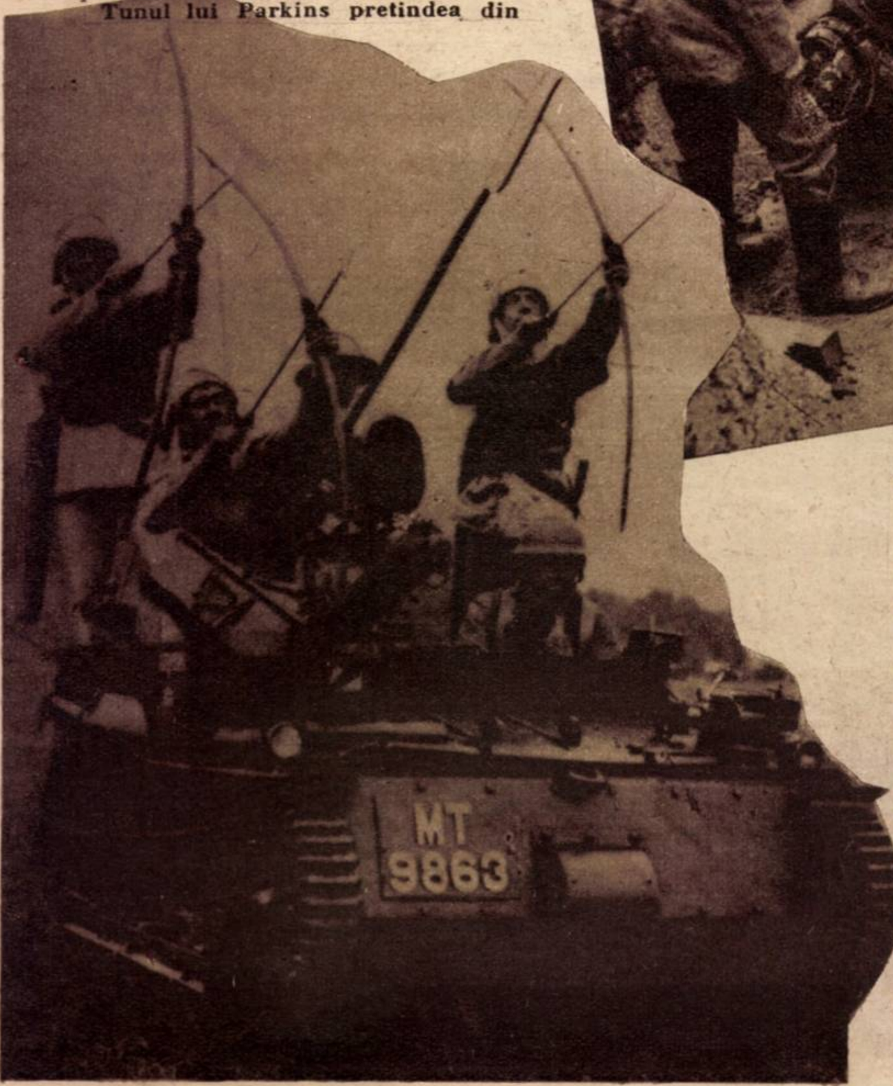
In timpul războiului trecut a funcţionat pe diferite fronturi un tun electric francez ale cărui proectile s'au dovedit a fi mai puţin primejdioase decât gloanţele unei arme „Lebel" de tipul cel mai comun.

Ce salturi vertiginoase s'au făcut în câteva decenii dela aceste arme copilăreşti la tunul cu salvă al armatei germane.

Din armele caraghioase descrise mai sus s'au născut armele războiului total de astăzi.

Jos: Tunul cu abur... în plină acţiune.

Stânga: Tablou simbolic, înfăţişind evoluţia armelor într'un secol: dela arcul cu săgeată la tancul cu mitralieră.

ŢARA FĂRĂ DOCTORI

LA cincizeci de kilometri Est de tocul cizmei italice, un zid de stâncă ee ridică din apele Adriaticei. Valurile se isbesc de o faleză abruptă şi de culoare închisă.

Celui care o vede dinspre mare, Albania îi oferă aspectul unei ţări a munţilor sălbateci, căci plaja nu arată niciunde întinderi netede acoperite cu nisip.

Stâncile goale şi aspre, înfruntând furtunile, sunt imagini ale unei ţări populate de oameni aspri, de munteni neînfricaţi, pe care nici un jug nu i-a putut reduce la tăcere.

In Europa modernă, Albania rămâne ca un castel al evului de mijloc. Este o ţară legendară.

Cetatea aceasta naturală ar putea fi chemată să joace, în curând un rol în conflictul actual,

Intr'adevăr, dela invadarea Italiei de care o desparte numai câţiva kilometri de mare, Albania a devenit bastionul înaintat al Balcanilor.

Albania are 200 de kilometri de frontieră cu Grecia şi 350 de kilometri de granițe cu Serbia.

Coastele sale cu o lungime de 350 de kilometri nu au decât patru porturi mai încăpătoare: Durazzo, Valona. Chamara şi Santi-Quaranta.

Prin aceste porturi s'a produs atacul italian, din anul 1939. Int:riorul ţării nu este decât o îngrămădire de stânci şi de masive, dintre care multe depăşesc înălţimea de 2000 de metri Căile de pătrundere nu sunt decât văile şi albiile torentelor secate. Când italienii au ocupat ţara, n'au găsit decât 200 de kilometri de şosele. Mari lucrări au fost întreprinse de ei, dar întrerupte apoi prin isbucnirea războiului.

Iată de ce Albania a rămas cu acelaş aspect sălbatec ca şi pe vremea lui Scander Bey, Cavalerul ~~Alb~~.

Pe străzile Tiranei, mahomedanele cu chipul acoperit, îşi desfac cusăturile de mână

Lumea strânsă la o serbare naţională în piaţa principală a oraşului Tirana

In decursul veacurilor, numeroşi cuceritori au căutat să pătrundă în Albania. Numele oraşelor amintesc pe acelea ale cuceritorilor, slavi, greci şi latini. Cu toate influenţele care s'au întâlnit pe pământul ei, Albania a rămas ţara origină a munţilor, antica Skiperia. Populaţia a îmbrăţişat catolicismul sau islamismul, dar a rămas aceiaşi, neschimbată sub furtunile istoriei.

Origina poporului albanez ca şi aceea a bascilor a rămas multă vreme o enigmă. Astăzi se admite că anticii Ilirieni, de rasă ariană, au fost strămoşii lor.

Limba albaneză şi-a păstrat şi ea originalitatea. S'au descoperit în ea şi cuvinte celte. Munteanul albanez trăeşte sărăcăcios, din produsul turmelor pe care le poate creşte. Infăţişarea lui este cu totul deosebită: ochii mici şi vioi, nasul drept, capul lungueţ, gâtul foarte lung, corpul slab şi nervos.

Albanezul este, în primul rând, un războinic cu gustul podoabelor şi armelor. Dacă în anumite oraşe, ca Scutari şi Tirana care este şi capitală, felul de viaţă al europenilor s'a generalizat, este suficient să faci câţiva kilometri în munţi pentruca să întâlneşti pe munteanul cu cuţitul la brâu sau cu arma la spinare. In faţa progresului tehnic modern, albanezul surâde: măgarul i se pare mai preţios decât automobilul. Dispreţueşte radiodifuziunea şi o înlocueşte cu cântecele lui de dor şi de bucurie. Casele albanezilor au înfăţişarea unor cetăţi de minuscule.

In sărăcia lui, albanezul rămâne ospitalier ca şi românul. Te primeşte cu voie bună şi-ţi oferă mielul sau bucata de capră bine preparată, mierea aromată de munte şi mâncărurile tradiţionale „yakni" şi „koce. Ceeace surprinde la albanezi este severitatea moravurilor. Copiii sunt crescuţi fără nicio slăbiciune. Femeile sunt respectate. Foarte frumos, ele sunt mai puţin mândre de farmecul lor decât curajul bărbaţilor şi al copiilor lor. Sentimentul onoarei stă în centrul vieţii morale. O seducţiune sau o răpire sunt considerate cele mai mari nenorociri ce se pot abate asupra unei familii. Până acum câţiva ani, prostituţia şi adulterul erau pedepsite cu moartea.

Albania este ţara cu cel mai mic număr de medici. In creerul munţilor nu se găsesc aşa numiţii „ Kaloiatri" medici empirici, care-şi transmit meşteşugul vindecărilor din tată în fiu. Pe de altă parte se pare că această ţară nu resimte lipsa medicilor deoarece numărul bolnavilor este foarte redus ceeace se explică prin clima extrem de salubră.

Albanezii au rămas acelaş popor mândru şi războinic care a respins atacurile romanilor. La chefurile lor, ei cântă anticul cântec de războiu „Brokovalas" pe care strămoşii lor Ilirienii l-au intonat pe vremea lui Pirus

Albanezii venerează memoria unui erou naţional cunoscut sub numele Scander Bey. Georges Castriot supranumit Scander sau „Cavalerul Alb" este un personaj legendar. Se spune că a fost luat ostatec de turci în cursul unui războiu.

S'a născut la 1414 şi a trăit la curtea sultanului, Era un bărbat foarte puternic, care, într'o zi, a isbutit să învingă în luptă dreaptă pe cei doi paznici ai monarhului său. Atunci a fost botezat „Scander" ceeace înseamnă cel puternic. Cavalerul Alb se gândea la patria sa. Intr'o zi a evadat cu o barcă în insulele greceşti de unde a trecut în Albania. Acolo a proclamat războiul sfânt împotriva Turcului, A făcut minuni de vitejie dar a căzut în lupta inegală cu musulmanii. Trupul său a fost sfârtecat de învingători care-şi împărţiră oasele lui, socotite ca amulete, ce dau posesorului invincibilitatea.

In timpul verii, când aude tunetul prin munţi, femeile albaneze spun cu teamă: Ascultaţi glasul lui Scander, care-şi cheamă vitejii la luptă! In anul 1474 Scutari ducea, susţinut de republica Veneţiei războiu împotriva Turcilor. Albanezii a luptat ca nişte lei ajutaţi de femeile şi de copiii lor. Turcii au atacaţ cetatea cu artileria lor puternică dar oraşul nu s'a predat nici după ce Veneţia a ieşit din luptă. Când însă albanezii au fost învinşi prin număr, ei nu s'au supus învingătorului şi într'o singură noapte, supravieţuitorii unui îndelungat şi sângeros asediu, s'au suit în bărci şi corăbii şi au pornit în lume pentru a scăpa de supunerea la inamic.

Albanezul desfide progresul tehnic. El preferă măgăruşul lui, în locul automobilului

Din TOATA lu

Sus (Stânga): In intreprinderile de armament germane au avut loc recent mari concursuri de şah printre lucrători. Vedem mai sus un astfel de concurs la care s'au relevat adevăraţi campioni ai şahului

Stânga: Doi pisoi crescuţi ca „purtători de noroc" de oamenii unei baterii antiaeriene germane. Intr'adevăr, când pisoii sunt prezenţi nu se poate ca bateria să nu doboare avionul inamic ce-i intră în raza tirului

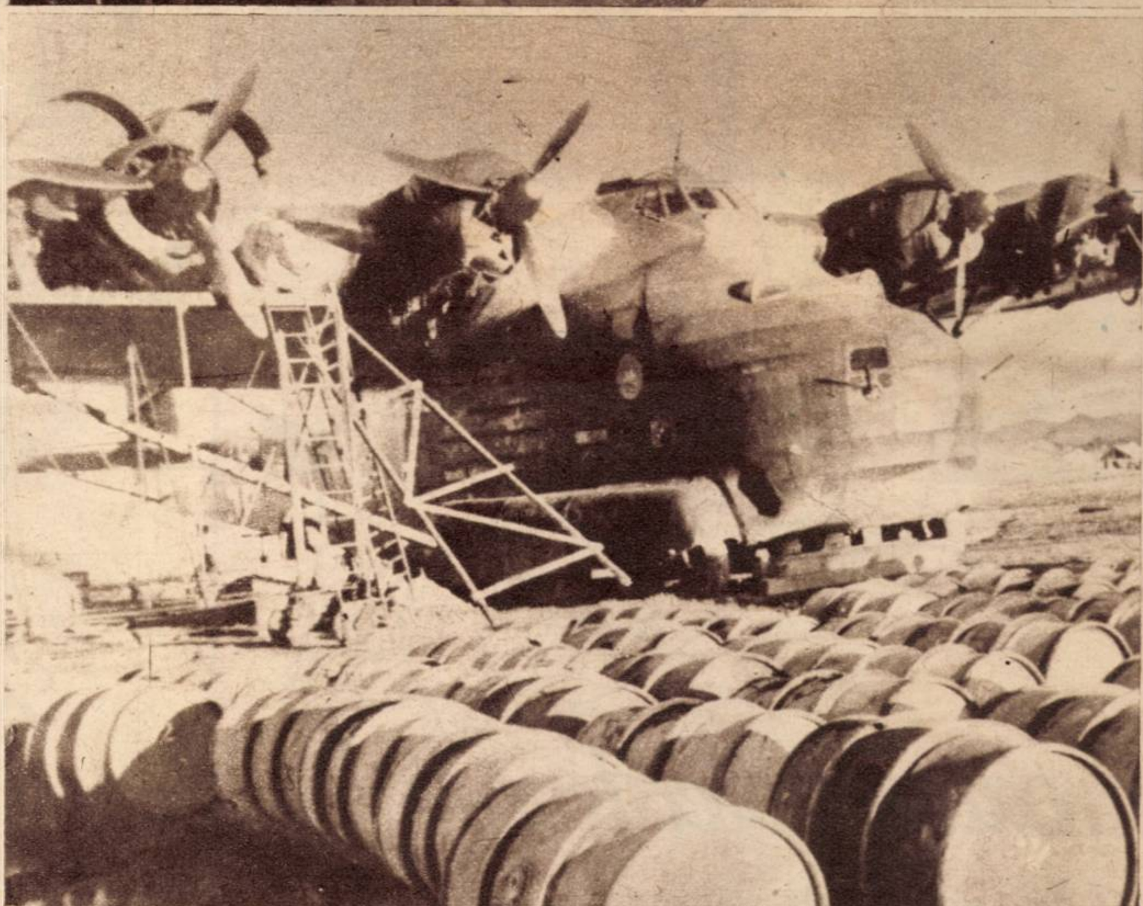
umea

Dreapta: In timpul liber, femeile care lucrează în întreprinderile industriale germane, au prilejul să învețe să cânte la obiectul muzical preferat. Iată secția amatorului de acordeon

Stânga: Fuehrerul înmânează căpitanului Wolfgang Lueth, unul dintre cei mai vitezi comandanți de submarine, Frunzele de Stejar cu Spade și Briliante la Crucea de Fier

Dreapta: Cel mai mare avion de transport german „Gigant Me 232" și încărcătura pe care într'un singur sbor a dus-o pe front

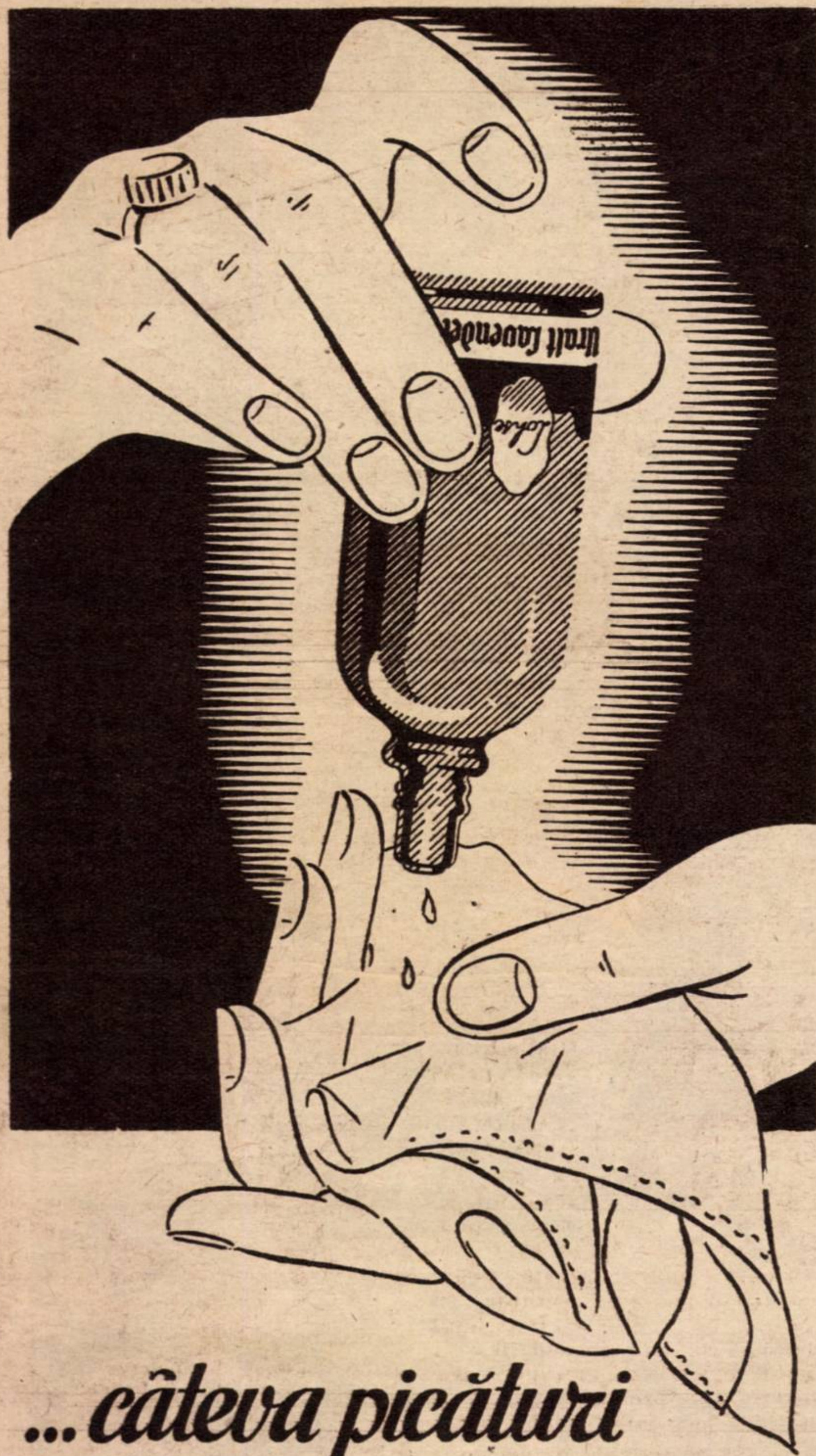

Sus: O invenție de război care nu și-a ajuns scopul. E vorba de micile pătrate de celuloid pe care le lansau, în anul 1940, avioanele engleze deasupra Germaniei și care luau foc imediat ce veneau în contact cu aerul. Se pare însă că efectul n'a fost cel așteptat căci azi nu mai există așa ceva

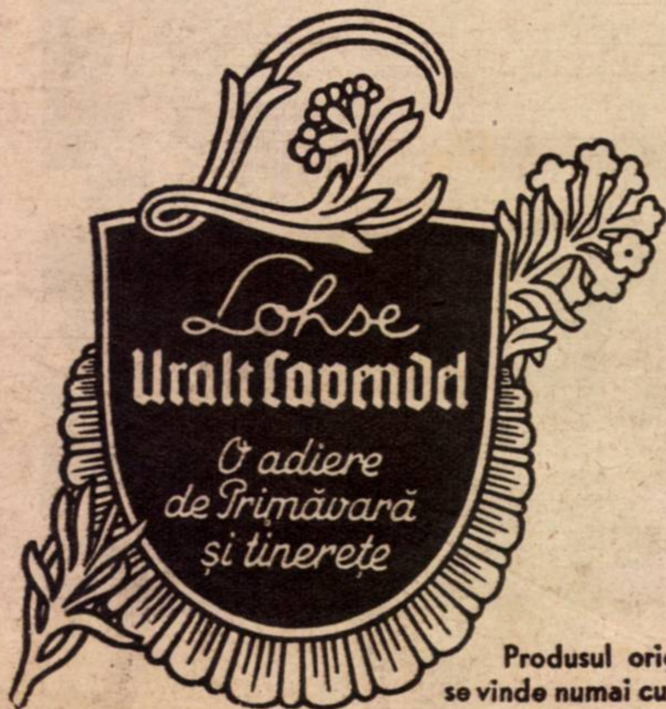
Dreapta: Echipele de football „F. C. Bayern" din München și „Naționala" elvețiană intrând pe terenul din Zürich, unde s'a disputat recent match internațional soldat cu rezultatul 2 : 2

Stânga: Manifestație pe străzile orașului Menton, cu prilejul reintrării regiunii în administrația franceză

... câteva picături

de Lohse Uralt Lavendel veritabilă, pe frunte și pe tâmple, frecate între mâini, produc o înviorare minunată.

Produsul original se vinde numai cu cuvântul Lohse

NUMAI CUMPĂRÂND UN

LOZ

...puneți la adăpost familia Dv. de asprimele și greutățile iernei.

Noul plan distribue jucătorilor Lei

444.740.000

Totalul câștigurilor A FOST MĂRIT CU 100.000.000

LOTERIA DE STAT

TRAGEREA CLASEI I-a LA 30 ȘI 31 DECEMBRIE 1943

TARSIA·BERLIN

Ce curat mi-a devenit tenul!

Impuritățile ce se depun pe tamponul de vată vă face să constatați acțiunea de purificare pe care LARA o exercită asupra porilor, curățindu-le și înlăturând punctele negre. Pielea poate respira din nou. Sângele se pune în mișcare, înviorându-vă tenul. Prima condiție pentru îngrijirea frumuseții, este curățirea minuțioasă a pielei. LARA depune pe suprafața pielei un strat fin de protecție, constituind o bază ideală pentru pudră. Numai pielea curată poate fi frumoasă!

LARA

noua denumire a cunoscutei loțiuni pentru față SCHERK

RG. a. 98

Constipația

deranjează digestia și intoxică sângele. Urmările sunt: dureri de cap, hemoroizi, grețuri, un ten palid și impur. DARMOL ajută, având efect sigur.

Prețul Lei 10.— și Lei 75.—

DARMOL

PRIMUL PURGATIV DE CIOCOLATĂ.

11

Stânga: **Tinerii muncitori dintr'o mare uzină germană aduc de la o bucătărie de campanie mâncarea caldă pentru camarazii lor**

Cei care au apucat primul războiu mondial îşi dau seama că, azi, viaţa unui mare oraş german nu diferă aproape cu nimic de cea din timp de pace. In vreme ce în perioada 1914-918 oraşele germare aveau de suferit de pe urma foametei şi a lipsei de alimente, azi această problemă a alimentaţiei a fost pe deplin rezolvată prin organizarea de depozite speciale ale armatei, cât şi prin o raţionalizare atentă a tuturor alimentelor.

Un singur lucru diferă: prezenţa mare a uniformelor militare pe străzi şi numărul impresionant de femei care lucrează în diferite ramuri ale industriei şi comerţului. Femeea germană ştie să înlocuiască pe bărbat îndeplinind funcţiile

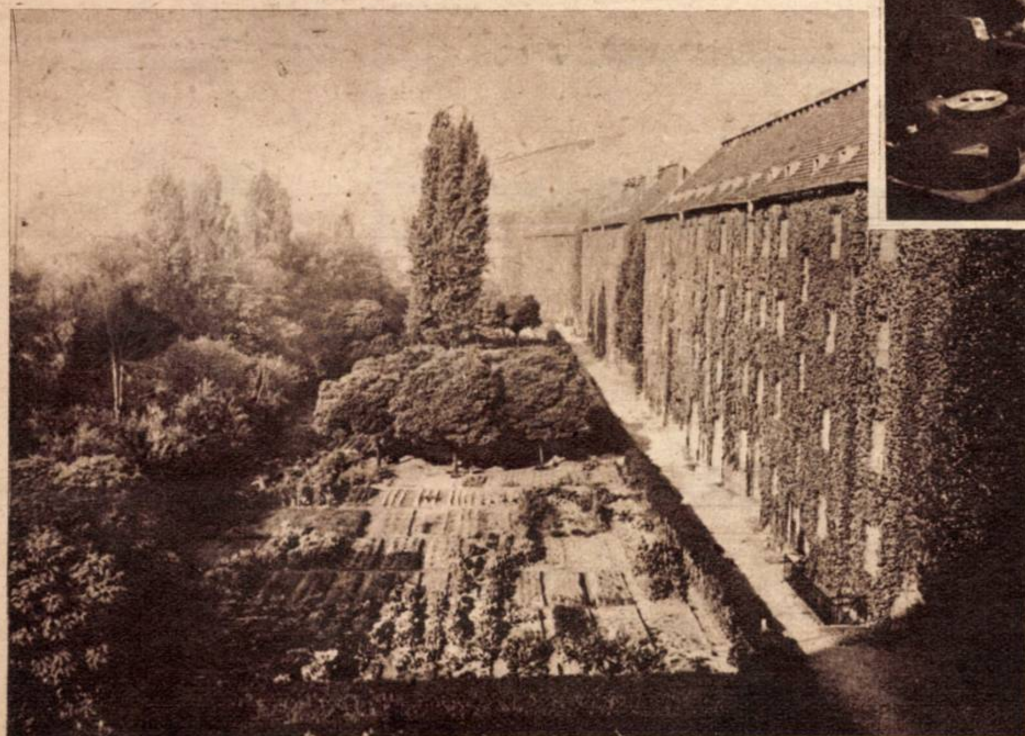
„Coadă" la loteria Ajutorului de Iarnă. Fiecare îşi încearcă norocul

Un oraş German

IN AL 5-LEA AN DE RĂZBOI

RĂZBOIUL aduce totdesuna schimbări mari atât în ceea ce priveşte starea politică a unui popor cât şi în cultura şi economia acestuia. Marile oraşe şi-au schimbat aspectul lor normal, arborând haina de sobrietate, fără însă ca viaţa particulară să-şi schimbe cumva cursul ei.

Jos: **O vedere tipică a unui oraş în al 5-lea an de războiu. Iedera formează un camuflaj natural pe zidurile caselor. In faţă, grădiniţa pare un colţ de rai în acest tumult al vieţi**

Pălăriile noui se vând cu cartelă. Chiar şi moda îşi are uneori graniţele ei

acestuia tot aşa de bine ca şi el. In industria de armament, la calea ferată, în tramvaie, la poştă, peste tot, femeea germană este prezentă impunând respectul şi admiraţia tuturor, dovedindu-se a fi în exerţiţiul funcţiunii tot aşa de bună ca şi în gospodărie.

Pe străzi se poate observa un lucru care pentru un străin ar provoca uimire: toţi bărbaţii se îndreaptă cu coşuleţul sau cu sticla spre târg, pentru a-şi procura alimentele pentru ziua respectivă. Cauza? Femeile şi copiii au fost evacuaţi din marile oraşe, pentru a nu fi expuşi bombardamentelor aeriene, sau, după cum arătam mai sus, femeile sunt ocupate de activitatea lor profesională.

Intrând într'un magazin de manufactură, observăm că hainele şi în special materia primă necesară îmbrăcăminţii este suficientă, ea nedistribuindu-se însă decât pe bază de cartele. In modul acesta se ajunge la un consum raţional, care să nu depăşească necesităţile fiecărui individ. Pe stradă florăresele îşi continuă activitatea lor, nefiind cu nimic stingherite, iar gingaşele flori pn care ele le oferă trecătorilor, aduc parcă un zâmbet în această atmosferă de sobrietate a oraşului.

Ajutorul de Iarnă, instituţia cea mai de seamă a organizaţiei naţional-socialiste, a înfiinţat în acest oraş o loterie al cărei beneficiu este destinat exclusiv ajutorării copiilor săraci.

Diferite anunţuri care se găsesc afişate în toate părţile oraşului, dovedesc că dragostea de cultură şi de artă a rămas (Continuare în pag. 14-a)

O tânără, înainte de a pleca la biroul, trece pe la florărie pentru a aduce în cameră surâsul florilor

Stânga: **Un aspect tipic: trăsura cu un singur cal şi maşina de consum redus**

Un permisionar german vine de pe front. In gară tinerii din organizaţia Hitler Jugend îi dau tot concursul pentru transportul bagajelor

13

Noua vedeta germana Bruni Söbel

INTR'UN FILM EXCEPȚIONAL

PROASPĂTA revelație a studiourilor germane, Bruni Löbel va apărea în curând pe ecranele noastre într'un film excepțional, intitulat „Se împrăştie norii", al cărui subiect îl redăm pe scurt mai jos:

Tânărul Ludwig Termöhlen se întoarce acasă, după ce a absolvit cursurile Şcolii de Agronomie din oraşul apropiat. Mândru de moşia sa, vrea să facă din ea o fermă model. Ideile sale reformatoare sunt însă vajnic combătute de tatăl său, care nu înţelege să-şi împartă cu nimeni autoritatea. Intre ei izbucnesc certuri din ce în ce mai dese, mai ales din pricina cultivării inului, planta de căpetenie a ţinutului.

Intre timp se ţese o idilă între Ludwig şi o tânără păstoriţă, care-l cucereşte prin drăgălăşenia şi simplicitatea ei. Termöhlen însă care vrea să-şi însoare băiatul cu fiica bogătaşului Martens, o fată capricioasă şi uşuratecă, se împotriveşte dragostei între cei doi tineri.

Pe zi ce trece prăpastia se adânceşte între tată şi fiu. Acesta e aproape hotărât să plece dela curtea tatălui său. Dar culesul inului se apropie. In lipsa lui Termöhlen, Ludwig porunceşte să se înceapă cu recoltarea inului, prevăzând că vremea se va strica. Din nenorocire, acesta se întoarce tocmai în toiul culesului şi, orbit de mânie, îl loveşte pe Ludwig cu atâta putere, încât acesta stă câtva timp între viaţă şi moarte.

Căindu-se în cele din urmă de fapta sa nedreaptă, Termöhlen e silit să recunoască priceperea şi destoinicia fiului, şi-l lasă stăpân peste moşie, alături de micuţa păstoriţă.

Reproducem în această pagină patru scene din filmul „Se împrăştie norii", în care vedem pe Bruni Löbel, Paul Klinger, Paul Wegener şi Maria Koppenköfer, cei patru interpreţi principali ai producţiei.
(Foto: Terra-Film-O. C. R.)

UN ORAŞ GERMAN IN AL 5-LEA AN DE RĂZBOI

(Urmare din pag. 11-a)

aceiaşi ca în timp de pace. Se observă în general afişe care anunţă concerte în programul cărora se găsesc marii clasici germani sau diferite serbări organizate de partid sau de ajutorul de Iarnă.

Mijloacele de locomoţiune nu mai sunt ca în timp de pace. In locul maşinelor cu 20 cai putere găsim pitoreştile trăsuri cu.... un singur cal putere.

Se poate vedea deci că într'al 5-lea an de război un oraş german are aspectul unui stup de albine în care fiecare îşi cunoaşte rostul. Viaţa din el s'ar putea rezuma în următoarea formulă: „Desigur că nu este strălucit, însă totul merge foarte bine".

„REALITATEA ILUSTRATĂ." Editura „Ziarul" S. A. R. București. Reg. Com. 300/938 Inscrisă sub Nr. 239, Reg. Publ. Periodice la Trib. Ilfov S. I Com. Revistă săptămânală tipărită la Heliogravură și un supliment „De toate pentru toți". Redacția și administrația, Str. Th. Masaryk 17, București. Cec Poștal 4083. Red responsabil: G. Ionescu. Prețul abonamentelor: 6 luni (26 numere) lei 1040. 3 luni (13 numere) lei 520. Pentru instituții și autorități Lei 3000 anual. Plata taxelor poștale în numerar conform aprobării Direcției Generale P. T. T. Nr. 15.585/939.

Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ" București, Str. Sărindar, 5-7-9 Inmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerțului București. Tipărit la 7-XII 1943.

Câteva picături din veritabila Apă de Colonia „4711", înviorează şi împrospătează imediat. 4711 vă dă o notă de eleganţă cuceritoare

No 4711 Eau de Cologne

„Insfârşit, am scăpat de coşuri!"

Coşurile şi impurităţile pielei sunt o adevărată calamitate, având darul de a produce, pe lângă neplăcerea fizică, şi stări de deprimare şi de nesiguranţă. In contra acestui neajuns există în prezent un remediu, pe cât de simplu, pe atât de eficace: Pitralon. Pitralon curăţă orificiul porilor, pătrunde în adâncimea pielei, desinfectând-o temeinic. Acţiunea sa se recunoaşte printr'o uşoară usturime. Tamponaţi pielea uşor cu Pitralon, fără a o frictiona!

PITRALON
face minuni!

De vânzare la farmacii şi droguerii.

Produs: ODOL — PHARMA Bucureşti

Toată ziua

alunecă pe hârtie peniţa contabilului.
De neînchipuit, ce trebue să îndure o astfel de peniţă.
Tocul rezervor Artus, întruneşte avantajiile pe care trebue să le aibă un stilograf bun.
Estetic, cu un rezervor mare şi transparent pentru cerneală, durabil, de calitate ireproşabilă şi totuşi convenabil.

Reprezentant General:
KURT W. MANGESIUS
Bucureşti, Str. Academiei 6

Neokratin

Contra durerilor de cap, migrene, nevralgii

Acest renumit calmant se găseşte din nou la farmacii şi droguerii.

Deşi stau de vorbă în ploaie, nu se tem că vor căpăta un guturai.
— Dece?
Pentrucă şi-au lustruit ghetele cu
SCHMOLLPASTA
şi mai prevazători şi-au uns tălpile ghetelor cu unsoare de piele Schmoll.

ULTIMELE FOTOGRAFII DIN CAPITALĂ

D. Mareșal Ion Antonescu vizitând, însoțit de d. prof. G. Alexianu, noul magazin de desfacere al Transnistriei

Membrii Guvernului și înalții demnitari ieșind dela Patriarhie după Te-Deumul dela 1 Decembrie

Cununia religioasă a d-lui Manole Tătărescu, fiul d-nei și d-lui Emanoil Tătărescu, cu d-ra Marigula Paschievici, fiica d-nei și d-lui avocat Sever Paschievici. Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. Arhiereu Galaction-Gordun

D-nii miniștri I. Petrovici și I. C. Petrescu și d. general I. Rășcanu primarul general al Capitalei, asistând la inaugurarea Grupului Școlar Nr. 21, Regele Ferdinand

Excelența Sa Don Manuel Gomez Y Garcia, noul ministru al Spaniei la București, la Palatul Regal, după remiterea scrisorilor de acreditare

Troița pionierilor eroi din Aeronautică, inaugurată săptămâna trecută la Pipera